

Jon Ferd: Behand
de
Pro Herede. gestione
?

~~K. V. 92.~~

EX BIBLIOTH.
NATIONIS HUNGAR.

VITEBERG.

IV. B. 80.

SIGNAT. c1515CCCXIII.

TRACTATUS
THEORETICO-PRACTICUS,
JURIS PRIVATI,
de
Pro herede Gestione.
Von Vermischung in
die Erbschaft.

Consulentis cujusdam gratiã,
Pro publicã Justitiã defensione
conscriptus,
contra

*Sinceram Jurisprudentiam por-
tentosis Assertionibus ineptè Practican-
tem, nihilq; Agentem, nisi in litibus qua-
rendi improbum lucrum, non verò
Sacro Sanctam Justitiam.*

A

JOH. FERDINANDO BEHAMB, J.U.D.
Inclitorumq; STATUM superioris
Austriæ Professore Institutionum Im-
perialium Juris publico.

RATISPONE,

Typis Pauli Dalnsteineri, An. 1674.

w

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is mirrored and difficult to decipher.

REVERENDISSIMO, PRÆ-
NOBILI, ET AMPLISSIMO
DOMINO DOMINO

DAVIDI,
CELEBERRIMI
MONASTERII CANO-
NICORUM REGULARIUM
ORDINIS AUGUSTINIAD
S. FLORIANUM PRÆPOSI-
TO MERITISSIMO.

SACRÆ CÆSA-
RÆ MAJESTATIS
CONSILIARIO, ET INCLY-
TISSIMI SUPREMI JUDICIORUM
TRIBUNALIS AUSTRIÆ SUPRA-
ONASUM DYNASTÆ, NEC NON DI-
CTÆ PROVINCIÆ REV. PRÆLA-
TORUM DEPUTATO OR-
DINARIO,

DOMINO, DOMINO, ac PATRONO
meo specialissimo.

Uod si im-
pressum de-
votissimi Cli-
entis animo publi-
cæ contestationis
sensum absq; dedi-
gnatione obsequii
palam liceret profi-
teri, hic libellus in
spem admissionis
haud difficilis ere-
ctus,

DEDICATIO.

Etus, dummodo propitiam GRATIAM TUAM
more solito adspiret
optat apparere, nullo
quidem cultu ad
Voti Gratiofi splendorem
ornatus, sed in quo ex
Lege obsequendi Pietas,
ex Pietate humilis Reverentia,
ex Reverentia condigna
Oblatio, ex Oblatione

A 3 No-

DEDICATIO.

NOMEN VENERA-
BILE TUUM respi-
ciens *Dedicatio*, ex
hac verò animi à
Sanctitate suspiciē-
da nunquam non
obsequentissimi si-
gnificati spectari
debet. Interea eam
non minus in præ-
sentiarum molior-
censuram, quam TI-
BI quoque sacram
es.

DEDICATIO.

esse volo, ut constet
plurimum referre,
bonâ arte pessimè
ad alium finem
abutentes à doctis,
bonis, cordatis, &
qui sinceram Juris-
prudentiam in Pa-
trocinio exercent,
cum unico propofi-
to in litibus quæ-
rendi & promoven-
di Justitiam, discer-
ni,

DEDICATIO.

ni, ut verò sciatur,
qua impietate & im-
probitate id agant,
& num. execrando
abusu DEO Ter O-
ptimo, Ter Maximo
gratum Holocaustũ
offerant, Theologici
adeoq; Tui iudicii
est; ut autem intel-
ligatur, quanto exi-
tio Rerumpb : ejus-
modi Pestes tolle-
ren-

DEDICATIO.

rentur, Politici ope-
ris : qua de causa
optime deliberatū
sub Fridericoꝝ Impe-
ratore An. 1441. de
talium Doctorum,
juris ejectione. Sci-
licet nemini obscu-
rum est, qui vel me-
diocri Ufu rationis
est præditus, Nobi-
lissimam artem,
quæ Juris prudentia

A 5 au-

DEDICATIO.

audit, in tantum,
hodie contemptui fa-
ctam, in quantum
istam aliqui vitiant,
& ideo convitian-
tur: Ejus farinae
existunt, qui
inter Juris Athletas
hoc exulcerato Se-
culo plus scientiae
videri, quam con-
scientiae habere vo-
lunt, plus subtili-
tatis,

DEDICATIO.

tatis, quam veritatis, litigaturientium fanè genus pessimum, quod terra fert pondus ! Quæso quid protervitate illorum turpius ? quid in Repb: perniciosius ? Licet enim *Ulpianus* injusti scientiam Jurisperito tribuat, praxin verò neutiquam, nisi ad remota
A 6 yenda

DEDICATIO.

venda iniusta ; non
ignorabat scilicet ,
Legum scopum esse
unicum homines à
delictis deterrere .
Accedit quod ipsa
Sacra Scriptura id
genus hominum
ob pravitatem liti-
gandi à peccatis de-
hortetur, dum *act. 5*
ÿ. 29. dicit: Abstine
à litibus, & minues
pec-

DEDICATIO.

peccata. quid, quod
in Spiritum Sanctū
peccent, dum ejus-
modi vincendæ litis
technis utuntur.

D. Thomas 2 2. q. 14.

art. 2. Istorum fanè
miserrima conditio
acerbis lacrymis est
deploranda, quod
damnari malint,
quam Justo litigato-
ri prodesse; Hos

A 7 ju-

DEDICATIO.

jure meritoque vo-
ces licet quartum;
DEI flagellum o-
mnium durissimū,
quibus ad extre-
mam paupertatem
rediguntur homines
ob ingentes sum-
ptus, & litis longæ-
vitatem, usq; adeò,
ut si vindictam divi-
nam inimico infen-
sissimo imprecari ve-
lis,

DEDICATIO.

lis, non nisi lites ex-
orabis, quibus si im-
plicetur, fatis pu-
nitum illum credas;
Ita animam, ita
Rempb: lædit con-
culcata Justitia! sed
quid Auri Sacra fa-
mes, quid spes lu-
cri non potest? lites
namq; diu pendere,
vindemia quædam,
ipsis est. Verum ne
si-

DEDICATIO.

sine ratione adver-
sus abjectos (de bo-
nis enim nil nisi bo-
num) stylum expe-
dire videar, ipse
tam pravà arte ma-
gis, quam virtute
& prudentia exer-
citatissimum An-
tagonistam olim
sum expertus, &
Consulentis inno-
centis ratiõe in id indu-
ctus,

DEDICATIO.

Etus, ut Justitiæ Pa-
troni, & in foro ali-
cubi publico Clie-
tis sui strenuè Agen-
tis causam pro Ca-
thedra reassume-
rem. Quare vix ab-
erit, quæ tantæ non
magnificæ, nec futi-
les tamen Cûræ,
quibus ingenia stu-
dioforum excitare
cogito, TIBI queant
ap-

DEDICATIO.

approbari. Etsi alioquin nihil habeat Scriptura nostra, quo TIBI commendetur, candor, tamen Clientis grati, cui in quæsitam FU-
ORUM in me meritum insignium publicam faciendi mentionē, haud displicere poterit. Ut
ita-

DEDICATIO.

itaq; sinceræ Juris-
prudentiæ, cum re-
liquis studiis bono,
Provinciarũ Austri-
acarum publico in-
troduc̃tis propensi-
one haud interrup-
pta faveas; Gratia
publica religiosũ Ju-
stitiæ Sacerdotẽ fo-
veas; DEO & Eccle-
siæ Commendatissi-
mus vivas, valeasq;
fa-

DEDICATIO.

faveat Propitium ac
Ter. Sanctum Nu-
men.

REVERENDISSIMÆ,
PRÆNOBILISSIMÆ, &
AMPLISSIMÆ.

DOMINATIONI TUÆ

*Sempiterna pietatis Vene-
ratione obstrictus, De-
votissimus Cliens.*

JOH: FERD: BEHAMB.
D. & Prof. Jur.

CA-

RALIS.

ur modo tum

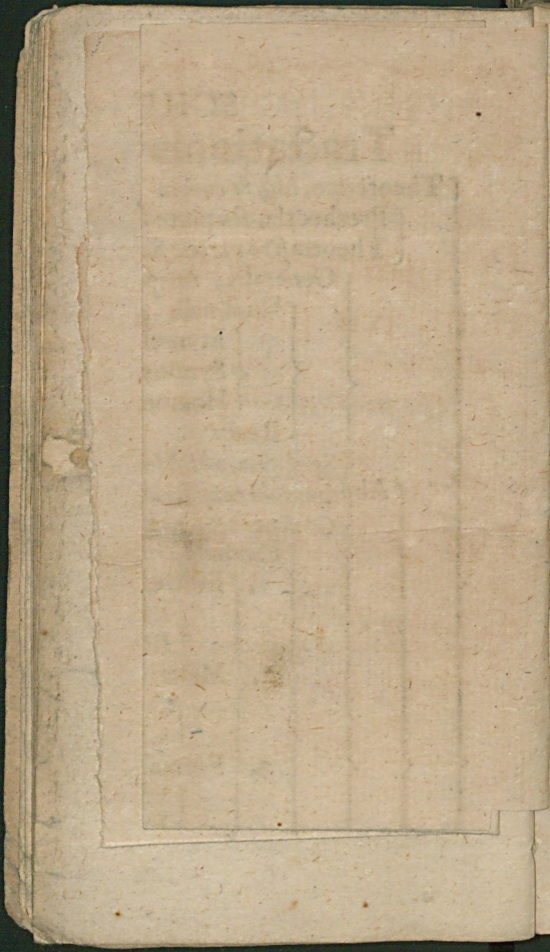
oëmium - | *Caput* | *Paragraphus*
 | | |
 | | |

SCHEMATISMUS GENERALIS.

Tractationis institutæ absolvitur modum

Theoretico, idq; fit tum in	Caput	Paragraph ⁹
[Protheoria, seu parte Extraessentiali, qua explicatur Proœmium -	1	1
[Theoria sive parte essentiali in qua exponuntur tum	2	
Generalia, nempe definitio tum		
Nominalis, quæ constat ex		
{ Etymologia - - - - -	- -	1. 2. 3.
{ Synonymia, & paraphrasi - - - - -	- - - -	4.
{ Homonymia - - - - -	- - - -	5.
Realis - - - - -	- - - -	6.
Specialia, ubi Materia nostra traditur tum	- - - -	
[Absolutè ubi consideranda tum	3.	
Consentanea, eaq; in Causis		
Causis		
1. Efficiente		
{ Remota - - - - -	- - - -	1.
{ Proxima - - - - -	- - - -	2.
2. Materiali tum		
{ Subjectiva - - - - -	- - - -	3.
{ Objectiva - - - - -	- - - -	4.
3. Formali, tum		
{ Essentiali & Intrinseca - - - - -	- - - -	5.
{ Extrinseca sive accidentali & probatoria - - - - -	- - - -	6.
4. Finali - - - - -		
Effectibus, est autem alius ratione - - - - -	- - - -	
{ Personæ - - - - -	- - - -	7.
{ Rei - - - - -	- - - -	8.
{ Juris seu Actionis - - - - -	- - - -	9.
Dissentanea. - - - - -	- - - -	10.
[Comparatè seu Relatè ubi ostenditur tum	- - - -	
Affinitas, seu convenientia, respectu		
{ Causarum - - - - -	- - - -	
{ Effectuum - - - - -	- - - -	1.
Differentia, itidem ratione		
{ Causarum - - - - -	- - - -	
{ Effectuum - - - - -	- - - -	2.
[Practico: Ubi usus hujus materiæ exhibetur ex casu Juridici processus, de quo tamen, quid sentiendum sit, ex præcedenti tractatione Theoretica explicatur.	5.	

P
r

P
r

CAPUT I.

Proponit Protheo-
riam, seu partem

Essentialem, quâ Prælo-
quium absolvitur.

§. I.

Sistens præcognita.

Ultra eum scire o-
portet, qui adire
hereditatem velit,
ne æri alieno se im-
plicet, ait Jurisconsultus in
L. 1. ff. si pars hered. pet. an-
te omnia vero attendat ad
tri-

2 Cap. I. Proponit Protheoriam

triplicem viam, juxta *Paul. Voët: in Comment: ad Inst. de hered: qualit. & diff. §. 5. n. 4.* Rectā videlicet, ne incunctanter hereditatem adeat; Tardiorē, ne insuper licet non habita deliberatione, utramq; tamen satis fragilem & periculosam ingrediatur; Qua ratione omnium tutissimam incedet Tertiam justo inventario confecto, quo ipso absq; ulteriori damni instantis metu ipsam hereditatem adit, non attenta antiqua Cretione, de qua vide sis *Zesium cum Additionatore Desselio ad Inst. d. t.* Unde juxta præscriptum tempo-

po-

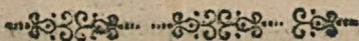
seu partem Essentialem, &c. 3

poris spatium ut plurimum decernat, modo animum & voluntatem purè declaratam hodierno tempore secum ferat, exponendo eandem vel nudè per Verba, alea q; signa declarantia absq; solemnitatibus aliis; vel ipsa re, seu facto Se pro herede gerat, adeo q; aliquid faciat animo futuri heredis: Quo de posteriori modo hereditatem acquirendi paucis in præsentiarum tractare nostri propriè institutè erit, cum non tantum subtilissima, sed etiam in foro utilissima indies compareat Materia, ea verò, quæ in Usu fori quo-

4 Cap. I. Proponit Protheoriam

quotidiè contingunt, & maximè sunt frequentia, ceu curiosiori potissimum sunt designanda lapillo. *l. 15. §. 26. ff. de Jur. ejur.* quin imò plenius, majorique cum diligentia attingenda, atque enucleanda, teste *Tabore de Jure obstag: cap. 1. §. 2.* Supervacaneis vero in hæere minus conducatur, & maxima quoque sit dementia, præsertim in tanta temporum egestate, ubi ad necessaria perdiscenda ne quidem tempus sufficit. *Seneca Epist. 49.* Ita curæ nostræ erit prius inquirere in terminorum simplicium intellectum, & naturam,
quo

seu practicam Essentialem, &c. †
quo postmodum in re ipsa fa-
cilior fiat progressus.

CAP. II.

Explicat in Theo-
ria, seu parte Essentiali Genera-
lia, nempè definitionem
Nominalem & Realem.

§. I.

- (1) *Præpositio PRO quid hic si-*
gnificet?
(2) *Exponitur similitudinis Na-*
tura.

(1) **A**D Exemplum itaque
AJctorum ævi veteris
& novissimi placet exordiri
B **tes**

6 Cap. II. Explicat in Theoria,
telam ab *Etymologia* : utitur
autem Imperator noster præ-
positione illa *PRO* in §. *fin. an-
tea alleg: tit:* sequenti sensu,
ubi dicit: Pro herede autem
gerere quis videtur si rebus
hereditariis *TANQUAM* heres
utatur. (2) Sciendum ex hac
particula similitudinis notam
haud obscurè assequi licere,
dum ejus fere proprium sit, ut
non sit idem, & dum rei com-
paratur, ipsa res non est, nisi
aliquo effectu inspecto argu-
ment: *L. 3. ff. de confirm: Tut:*
in quo tertio potissimum
similitudo alioquin
procedit.

§. 2.

seu parte *Essentiali Generalia, &c.* 7

§. 2.

(1) *Derivatio heredis, unde descendat?*

(2) *Rejicitur sententia erronea.*

(1) **Nomen Heredis,** quod attinet, ab hero venit, per textum **NOSTRI** §. expressum, in quo dicitur: pro herede enim gerere est pro domino gerere, veteres enim heredes pro dominis appellarunt. (2)

Sciendum itaqve licet *Cuiacius* cum *Mynsingero* hic dissentiant, sed forte sine ratione, quia **JCTis** placere certum est, veluti eximie opinatur **LUDWELL** ad **WESENBECIUM** in *observationibus à Malcome-*

B 2

sio

§ Cap. II. Explicat in Theoria, seu
sio haud ita nuper editis. Qua
ratione PLAUTUS alicubi ait:
abstuli hanc cujus heres (sub-
intellige Dominum) nusquam
erit post hunc diem. &c. Ac-
cedit, quod in Pandectis Flo-
rentinis non aliter, quam per
simplex E. scribatur, Non ob-
stante, quod prima syllaba in
herede producat, in hero
vero corripitur, nam & Tu-
tor quoq; à tuendo dicitur &
inde Tutela, & tamen prima
in Tutore producit, in tuen-
do vero corripitur.

§. 3.

(1) Docet verbum Gerere, quo in
sensu hic veniat capiendum.

(2)

(2) In sciendo clarior Expositio Interpretis D. Rigos subjungitur.

(1) Quod per verbum GERERE res sine verbis facta significetur *Labeo* notavit in l. 19. ff. de V. S. Gestum autem non tam factum est, quam totius rei vel negotii modus & tractatus, neq; refert, num perficiatur vel quid imperfectè agatur *L. 31. ff. de pactis.* (2) Sicendum ergo propriè ad ea tantum acta referri, quæ aliquam rei vel negotii administrationem habent conjunctam, sive ea administratio sit publica sive privata *L. Gajus*

10 Cap. II. Explicat in Theoria, seu
Seius ff. de usur: & Fruct: D.
RIGOS ad L. 19. & 20. ff. de
V. S. num. 5. seqq: ubi enim
agendo nihil administratur,
nihil etiam gestum esse dici
potest.

§. 4.

- (1) Evolvit, quæ sit totius phrasæ
pro Herede se gerere Syn-
onymia, & paraphrasis?
(2) Et quales aliorum descriptiones?

(1) Pro Herede vero gere-
re Imperatori nostro in d. §.
idem notat, atq; pro domino
gerere; seu rebus hereditariis
tanquam heres, velut propriis
uti; vel quod idem est: facere
aliquid, ex quo heres esse quis

vi-

parte *Essentiali Generalia, &c. II*
videatur *L. 20. pr. ff. de acquir:*
vel omitt: hered: Ejusdem
quòqve sensus est *GIPHANII*
in disp. J. C. 18. n. 30. ad lib. 2.
Inst. interpretatio quando ali-
quis ipso facto ostendit se here-
dem esse, vel subintellige cum
NICOLAO ERHARDO in brevi
& dilucido Comment. ad Inst.
d. 1. id quod quis animo futuri
heredis facit. Pari ratione lo-
quitur PAULUS lib. sent. 4. tit.
8. dum ait: pro herede gerere
& destinatione futuri domini
aliquid ex rebus hereditariis
usurpare. (2) Qua ratione de-
scribitur à GEORGIO in
Nucleo Theoret. praët. parte. 2.

B 4

disp.

12 Cap. II. Explicat in Theoria, seu
diss. 7. §. 20. per administrationem rerum ad hereditatem spectantium, animo eandem, quam sibi delatam fuit, agnoscendi, à M Y N S I N G E R O vero ad Instit. in Comm: hic, quod sit actus talis, qui non nisi ab herede fieri possit.

§. 5.

(1) Eruit Homonymiam, quid generaliter, & latè sumpta phrasim denotet?

(2) Quid specialiter?

(1) Inde ad ambiguitatem evolvendam processuro observandum erit: Pro heredis gestionem sumi modo Generaliter, & latè pro qualicunq; declaratione, ut etiam contineat

parte Essentiali Generalia, &c. 19
neat acquisitionem hereditatis
quæ fit vel re vel verbis L. 88.
ff. de acquir. vel omitt. her. l. 12.
ff. de interrog. in Jur. fac. quomodo
in §. nostro phrasis omnino
intelligi debet. (2) Jam vero
specialiter & strictè, quomodo
saltem re, & ipso facto pera-
gitur, quo ipso Nudæ verbali
opponitur, L. 20. ff. d. acquir.
& omitt. vid. AMADEUS EKOLD.
in Compend. pandect. Tract. ad
Tit. ff. de acquir. & omitt. her. &
HANNIUS ad Wesenb. ibid. n. 3.
junct. LUDWELL ad §. nostrum
in Comm. vid. quoq. BECHMAN-
NUS ad d. l. ff. L. 20. pr.

B 5

§. 6.

§. 6.

[1] *Agitur de definitione Reali.*

[2] *Ejusq; Genere.*

(1) Ne deniq; sine præscripto ordinis differere videar, sequitur, ut expediam, unde vincto tantò evidentius oculis subjicere liceat, id facturus à definitione Juridica auspicari in animum induxi: Ut vero omnia hoc loco ratione Juris Civilis metienda censuerim, ita haud pigebit pro heredis Gestionem describere Actum Administrationis legitimæ rerum ad hereditatem spectantium, quo heres de adeunda

§. *fin. Inst. d. hered. qual. agnoscenda* L. 1. L. 2. C. *d. Jur. delib.*

Am-

parte Effentiali Generalia, &c. 15
Amplectenda l. 4. f. de acqr. sive
admittenda L. 6. §. 3. d. t. sive su-
scipienda l. 87. d. t. hereditate,
quam non nescit sibi dela-
tam, voluntatem suam decla-
rat. (2) Sciendum Genus hic
oppositum esse ex L. 19. ff. d. V. S.
Ubi dicitur: Actum generale
Verbum esse, sive verbis, sive
re quid agatur, hinc utiq; de-
finitio nostra definito suo
latius patet.

B 6

CAP.

CAP. III.

Parte Essentiali in

Generalibus absolutâ Expo-
nuntur specialia, quæ Consideratur
tum in causis tum effectibus; Cau-
fis non minus Consentaneis quam
dissentaneis; Illis quidem vel Inter-
nis vel Externis, ad Internas refero
Materiam & Formam; Illa autem
est vel subjectiva vel objectiva, hæc
vel intrinseca, vel extrinseca; ad
externas pertinent efficiens, de
qua prius, & finalis, de qua
postea acturi su-
mus.

§. I.

[1] *Causa Efficiens duplex pro here-
de gestionis investigatur.*

[2] *Prius remota.*

(3)

[3] *Casus illustrationis gratia proponitur.*

[4] *Ratio diversitatis adducitur*

[5] *Cum subjecta ratione rationis.*

(1) **I**N parte speciali nostra

In qua causæ & effectus explicantur ex causis consentaneis, prima se offert *Causa efficiens*, eaq; duplex *Remota* seu *Originalis* & *Proxima*. [2]

Remota est ipsum *Jus Civile Romanum* arg. l. 65. ff. §. 3. ad *Sctum Trebell.* Quatenus pe-

tionem possessionis bonorū non comprehendit; quatenus vero eandem habet conjunctam, ad *Jus Pretorium* quoque referri potest. L. 60.

B 7 de

18 *Cap. III. Parte Essentiali*
de acquir. hered. & L. 12. C. de
Jur. delib. WOLFFGANGUS VOL-
RATH, *in opere Jur. Analyt: ad*
ff. tit. de acquir. hered. lit. G. & K
Unde evidentioris intellectus
gratia D. BRUNNEMANUS *ad l.*
12. alleg. C. hujusmodi Casum
figurat: (3) Agnovi bonorum
possessionem, sed forte nulli-
ter, postea etiam actus heredi-
tarios exerceo, & postea mo-
rior, quæritur: An transmise-
rim hereditatem? Videtur
quod non, quia Bonorum pos-
sessio fuit invalida. Sed affir-
matur, quia etiam actus
hereditarios exercui, & sic
etiam Jure Civili adii here-
di-

ditatem, Præsupponendum igitur potuisse me utroq; Jure Civili & Prætorio ad hereditatem pervenire; (4) Priori quidem dum absq; Auctoritate & salutatione Judicis, vel nuda voluntatis meæ declaratione, vel facto ipso, scilicet res hereditarias legitimè apprehendo, vel iis tanquam propriis utendo, hereditatem adiissem; Posteriori vero Jure; si apud Judicem competentem solenniter agnovissem Bonorum possessionem, h.e. Magistratui me insinuassem, probando testibus gradum consanguinitatis, & declarando me talem esse, qui

qui posset, ac vellet Jure Præ-
 torio amplecti hereditatem
 defuncti vid: Amplissimus D.
 MANZIUS *in Comm: ad Inst:*
§. I. tit. de Interd: n. 49. & de
hered. qual. §. fin. n. 8. seq. &
19. Ubi utriusq; rationem sub-
 iungit. (5) Dicendo: quia heres
 suprema Legis Civilis auctori-
 tate efficitur, ac proinde ipsa
 Legis potestate censetur he-
 res, ita ut privatim acquirat
 Jus, etiamsi nihil rerum here-
 ditariarum corpore possideat.
 Bonorum autem possessor à
 prætore tantum vocatur, &
 quidem propter inferiorem
 potestatem tali moderamine,
 ut

ut non sufficiat domi privatim
velle, sed in Judicium prodire
oporteat, & ibi petere Jus a-
qvirendi, retinendiqve Patri-
monii, qvod defunctus reli-
qvit, utrumq; corpore possi-
deat hereditaria bona.

§. 2.

- (1) *Efficiens causa proxima indica-
tur.*
- (2) *Voluntas nuda quid Ethicè signi-
ficet? examinatur.*
- (3) *Voluntatis primum formale est
requisitum, ut sit libera,
hinc non potest cogi.*
- (4) *Non decipi.*
- (5) *Errori non esse obnoxia.*
- (6) *Nullam persuasionem dolosam
adesse.*

[7]

22 Cap. III. Parte Essentiali in

(7) *Dolum haud perferat.*

(8) *Secundum formale requisitum est, ut intelligat, & sciat ea, in quæ agit.*

(9) *Voluntas nuda quid Juridicè denotet? investigatur.*

(10) *Voluntas sine factò, an obliget? disquiritur* (11) *Questio*

(1) *Causa efficiens proxima est voluntas, & quidem Nuda, dicente Textu, §. item extraneus Inst. de hered. qual. &c.* (2) *Quem textum si Ethice resolvamus, idem est, ac si dicas; Volitionem, quæ per actus sese exerit, vel actum voluntatis, non quatenus est ipsa animæ rationalis facultas, sed actus ab eodem procedens,*
bo-

bonum vel verum, vel apparen-
s tanquam finem primario respiciens; Cum vero voluntas mentis Judicio & intelligentia rei impellatur, hinc quoque participat volitio cum facultate Volendi quoad formam. (3)(I) Requiritur, ut sit voluntas libera, adeoque non debet esse coacta. Præsuppono vero voluntatem non posse cogi, quoad actus elicitos, cogitur enim id tantum, quod à principio externo, & non naturali movetur, velle autem omne est, naturaliter ad aliquid inclinare, sive ex interno principio ad id ferri. Licet
e-

enim voluntas moveatur ab intellectu, ita ut hic cæcam quasi voluntatis potentiam dirigat, licet etiam moveatur aliquando contra intellectum ab appetitu sensitivo, non tamen eo ipso etiam determinatur voluntas ad aliquid fugiendum, vel persequendum, non cogitur ad Exercitium actus ab istis specificati, *Horneus Eth: 2. 4. 11.* sed omnino libera manet, in omnibus suis actionibus, & maxime tum, quando aliquid vult. *Idem c. 5. n. 16. 17.* adeoq; etiam in ipso metu retinet coactus & velle & nolle, remanetq; principium

um

um ejus, quod geritur, in illius
potestate constitutum. Sed
ut ad nostram materiam re-
vertar, de hac scribit *Vvesenb.*
in parat. ff. ad tit. de acquir. he-
red. Formam adeundi eam
esse, ut libere, minimeq; coa-
cta voluntate adeatur. *L. nec*
emere C. de Jur. delib. Nam ne
suus quidem cogitur. *L. 40.*
cum seq. ff. de acquir. hered. §. 2.
in fin. §. vet. Inst. de hered. qual.
licet aliud obtineat in seruo
necessario, hic quia ipso Jure
est necessarius, coactione opus
non est, aliiq; adire debet; sin
vero sibi adire compellitur, &
metu ad hoc est adactus, adi-
tio

26 *Cap. III. Parte Essentiali in*
tio ipso Jure subsistit, quia ta-
lis fit liber, etiamsi metu adie-
rit, cujus loco beneficium ac-
cipit, propter onus vero resti-
tuitur per Prætozem data ab-
stinendi facultate l. 2. § 5. *quod*
metus caus. Lib. 85. ff. de acquir.
hered. vid. omnino Pacius Cent.
2. Q. 67. (4) Ceu præterquam
voluntas non debet esse coacta
ita etiam non decepta *Gloss:*
adc. merito per text. c. constituit
caus. 20. q. 3. l. 6. §. fin. ff. de a-
quir. hered. Est enim decepta
non revera talis, sed oppressa,
sive depressa, inflexa, remissa,
habens in superficie volitio-
nem, in medulla nolitionem,
sic

Generalibus absolutè exponuntur. 27

fic qui metu coactus, fallens, seu per simulationem adiit hereditatem, id est, aliud agens, aliud simulans: sic ipso Jure Civili non fit heres, unde beneficio quoq; Prætoris; id est restitutione in integrum non eget. Fallens ergo dicitur adire, qui seorsim coram amicis protestatus est voluntatem suam omnino contrariâ esse aditioni, licet simulaverit metu se velle adire *Bronchorst. Cent. 3. assert. 4. (5)* Quemadmodum porro âb errore debeat esse libera, & ex certa scientia adiri, paulo post docebitur; (6) Insuper debet abesse persuasio,
quia

quia plus est dolose persuadere,
 quam compellere & cogere
L. I. §. 3. de serv. corrupt. Nam-
 que si grande æs alienum, quod
 aditæ hereditatis tempore, quo
 persuasum fuit, latebat, emer-
 sisset, repudiare iterum potest
 aditam hereditatem argum.
 §. 5. *Inst. de hered. qual.* (7) Do-
 lo quoque alterius si aliquis cir-
 cumventus sit, & intellectui
 glaucoma obiiciatur, ac in er-
 rorem inducatur, & hoc etiam
 errore moveatur voluntas
 (quippe quæ in omni actione
 dependet ab intellectu, & hic
 ostendit ipsi objectum, quod
 ea appetit seu vult) adeoque
 dolo

dolo deceptus haud perfecte sciens, atque secundum voluntatem errore notam agat se pro herede gerendo, Creditibus se non obligat, quia dolo deceptus nullo modo se velle dicendus est. De aliis impedimentis voluntatis, quæ rem gestam annullant, videri potest *D. Schmidius de nutu cap. 1. à n. 57. usq. ad fin.* (8) (II.)

Requiritur: Ut intelligat, seu sciat ea, in quæ agit, de qua scientia paulo infra sumus dicturi: (9) Superest videndum, quid Juridica loquutione significant verba: *Nuda voluntate?* R. Nuda nimirum dicitur

C

Vo

Voluntas, cum Effectu, pro voluntate verbis vel factis declarata, & enunciata; vel habito respectu ad factum, quando absq; alio facto & gestu per nuda verba, aut alia signa voluntatem exterius exprimentia, declarata, absq; ullis solennitatibus aliquis statim heres efficitur, & dominium rerum hereditariarum acquirit. (10)

Sciendum itaq; (I.) Cogitationem mentalem nullo actu declaratam nullam inducere obligationem, undè qui cogitat esse heres, non est heres, nisi aliquo actu declaret, nihil enim operatur propositum in

men-

mente retentum *Lib. 25. C. d. Transact. Lib. 7. C. d. Condict. ob caus. L. 46. ff. de hered. Inst. & voluntas in corde retenta non accommodatur Actui hominum, L. 19. d. Usufr. Legat. Lex quoque Civilis in actum mere internum nihil sibi vindicat L. 18. ff. de pæn. nec sufficit quem hoc voluisse, nisi & de eodem facta fuerit dispositio d. L. 46. (II) Sciendum II. si quis delibertatè dixerit: Volo adire hereditatem, an adira censeatur hereditas? R. Affirmando: vid: *Fachineus: lib. 6. c. 50. Hænonius disp. 10. §. 19. Tilemannus in additam, ad**

32 Cap. III. Parte Essentiale

Exerc. Hanædesij 13 Q. 2. juncto
Bartolo de Saxoferrato ad Tit.
Instit. de hered. qual. ad §. Ex-
traneus n. 3. & 4.

§. 3.

- [1] Assignat Materiam subjectivam
positivè.
- (2) Remotivè, excluduntur vero
suo modo servi.
- (3) Filii Familias.
- [4] Pupilli infantiam egressi.
- (5) Minorenes cum Curatore.
- [6] Objectio incidens solvitur.
- [7] Nota inculcatur.
- (8) Alia Nota de Minoribus sine
Curatore.
- [9] Tutor quoque non admittitur
simpliciter.

(10)

- (10) *Nec Furiosi.*
[11] *Nec Prodigii Juridicè tales.*
[12] [13] (14) *Augitur de Mutis
& surdis.*

(1) Quibus ita in antecedenti Capite præmissis ad Causarum examen progreditur: Est autem in præsentì themate subjectum Heres voluntarius, seu extraneus sui Juris, & rerum suarum administrationem habens, qui non incapax sit hereditatis tribus temporibus, cuiq; datur libera facultas, ut pro arbitrio hereditatem delatam modo acquirere modo amittere valeat. (2) Hinc

34 *Cap. III. Parte Essentiali*

sequitur minus valide Geritionem pro herede exercere posse. (1.) Existentes in potestate vel Dominorum, vel Parentum, horum enim consensum servi quidem simpliciter. (3) Filii familias vero secundum quid. *L. ult. pr. §. 2. 3. d. Bon. quæ lib. caus.* adhibere debent. Sciendum autem ex *VVeigelij synopsi Struviana ad tit. ff. de acqr. vel. omitt. hered. filiumfam.* aditionem valide exercere vel jussu Patris, Patrem vero consensu filii, ut Pater habeat usumfructum. Vel recusante Patre, tunc ut Filius plenam habeat proprietate-

tatem. Vel recusante filio, tunc
ut pater eandem habeat. Vel
denique filius nescio patre fu-
rioso: Pater nescio filio infan-
te, ut Pater habeat usumfru-
ctum. (4) (II) Pupillos in-
fantiam egressos, qui auctori-
tate Tutoris recte exercent
gestionem §. I. *Inst. de Aut. tut. l.*
9. §. 3. ff. eod. l. 5. & 18. §. 4. C. de
Jur. delib. facto quippe pupil-
lus hereditatem adire non po-
test. *L. 5. alleg.* nec gestio ab
his exercita operatur aditionis
effectum *L. 25. ff. de acquir.*
Quomodo autem pupillo in-
fante majori per Tutorem
aquiratur hereditas vid. *R. d. us*

36 Cap. III. Parte Essentiali

P. Havnold Tom. I. tract. 6. Cap.
10. Controv. 5. n. 667. seq. de Ju-
re & Iust. Commutativa. (5)

(III.) Minorenes curatorem
habentes non aliter quoque,
quam cum Curat: auctoritate
hereditatem aquirere possunt
argument. L. 3. C. d. in integ. rest
Min. & argument. Lib. 26. C. de
administ. huc facit itidem
L. 1. C. si tut. vel Curat. interven.

(6) Sciendum (I.) nihil mo-
vere ista (vid. Ekold. d. L. §. 2.)
quæ post Cuiacium in contrar.
ex L. 17. §. 1. ff. de appell. specio-
sè disputat MEJERUS in Coll. ar-
gument. tit. ff. de aquir. §. 6. tum
quia specialis casus in L. 17. ha-
be-

betur , tum quod medium
concludendi Universale nul-
lum inibi *in* §. I. habeatur, sed
potius particulare. (7) Scien-
dum (II.) ex Collegio *D. D. Be-*
ati Rath. de hiscè minoribus
cum Curatore, quod talis ge-
stio vel sit ipso Jure nulla , ut-
pote sine Autoritate forte fa-
cta, quæ exceptio 30. annis op-
poni potest ; vel electio com-
petat, an restitutionem petere
velit intra quadrienium : An
vero Actionem Curatelæ in-
tentare, siquidem in culpa
fuerit Curator, secus vero si ni-
hil ipsi imputari possit veluti
si consultè, uti decet, egit, dum

38 *Cap. III. Parte Essentiali in*
lucrosam extranei arbitratus
est hereditatem, vel si Mater-
na fuerit, quo casu sanè nihil
quicquam imputabitur. (8)
Sciendum (III.) de minoribus,
qui constitutum Curatorem
non habent, sin forte se gesse-
rint pro herede cum periculo,
illis subvenitur remedio extra-
ordinario, nempe restitutione
in integrum. (9) [IV.] re-
movemus Tutorem ipsum,
qui neq; solus nomine pupilli
se pro herede gerere potest. *L.*
5. C. de Jur. delib, præterquam
ex nova constitutione, si pu-
pillus infans sit. *L. 18. §. 2. C.*
cod. [10] [V.] Excludimus
fu-

furiosos cum dementibus, qui nec Verbis nec facto se pro herede declarare possunt. *§. item extraneus in fin. Inst. de heredum qualitate, &c.* quin imo nec cum Curatore hereditatem acquirere licitum est. *L. 63. L. 90. ff. de acquir. &c.* postea tamen admissum est, ut horum nomine Curatores acquirerent. *L. ult. de Curat. furios.* & sic non obstat *L. 90. ff. de acquir. hered. ubi* Paulus ait, per Procuratorem hereditatem acquiri non posse. Sed Respondetur ex Jure novo aliter constitutum esse & quidem *L. 7. §. 3. ibid.* in verbis

C 6 fan-

fancimus, furiosum, &c. [I I]
 [VI.] Non admittimus Prodigos Juridice, non v. Ethicè tales, si non accedat propter concurrentem obligationem consensus Curatoris *L. 5. §. 1. in h. l. add. Struvius ad eund. §. 21.* (12) [VII.] Non agnoscimus Mutos & Surdos intellectu carentes, in tantum, ut etiam sensum animi signis accomodè nesciant expromere, quibus etiam ad hanc rem Curator est dandus. *L. 65. §. 3. ff. ad SCt. Trebell. L. 93. §. 1. ff. de acquir. &c. argument. L. 2. ff. de Curat. furios. & L. 19. in fin. L. 20. ff. de rebus Auth. jud. possid.*
 Ra-

Ratio secundum D. MANZIUM
adfertur ex Wesenbecio talis
n. 28. quia aditio præsupponit
intelligentiam. [13] Scien-
dum tamen [I.] de intelligen-
tibus D. STRAUCHIUM in dis-
sert. 9. §. 44. in ea esse opinio-
ne, quod tales pro herede ge-
rere quidem possent, non vero
hereditatem adire ratio, quia
verbis voluntas venit decla-
randa *L. 5. ff. de acquir. sed lice-*
at pace summi Jcti contra-
rium partim cum laudato D.
MANZIO partim cum Doct.
SCHMIDIO de Nutu C. 27. n.
21. statuere, quandoquidem
per alia quoq; signa veluti nu-

42 *Cap. III. Parte Essentiali*
tu animum declarantia hereditas adiri potest. *argum. c. cum cap. sedem 23. X. de spons: in fin. in quo c. respondetur ad rationem dubitandi: licet enim surdus & mutus Verbis declarare voluntatem non valeat, signis tamen potest. Præterea aditio hodie non requirit amplius solennia verba, ut olim cretio; accedit, quod Hi habeant testamenti factionem passivam §. testamenti Inst. de hered. qual. quæ frustranea foret, nisi & hereditatem adire possent. [14] Sciendum [II] excitato D. SCHMIDIO, quomodo procedendum sit cum Mu-*

Muto practicè, ut ab ipso additionem hereditatis exploremus: Scilicet eo casu [quem aliundè refert] Notarius si nutum istius Muti intelligat, scribere secure potest, qualiter talis heres nutu adiverit hereditatè, ut *L. nutu ff. de Legat. 3.* non enim habet Notarius necesse scribere singula verba & actus contrahentium, sed sufficit, quod scribat actus Juris, si vero per se non intelligat, adhibeat aliquem vicinum vel consanguineum ipsius Muti, qui ipsum intelligat. Et tunc Notarius scribat in testamento, qualiter certificatus per talem

lem consanguineum suum, tanquam per interpretem, viderit talem mutum facientem signa & nutus, per quos hereditatem adire vel in quibus factis se pro herede gerere volebat; Et si talis aditio probanda esset per testes, si quidem testes forent consanguinei, & parentes ipsius muti, vel alias domestici, sufficeret, quod deponerent, vidisse talem mutum facientem signa vel actus, per quæ & quos significabat, se velle hereditatem; Tales enim personæ præsumuntur scire & intelligere actus, & consuetudines Muti. *L. 8. ff. Unde*

co-

*rogat. & L. de tela C. de
in integ. rest. Minor.* si autem
essent testes extranei, tunc de-
berent nominatim deponere
de illis signis per mutum fa-
ctis, & dicere: vidimus talem
Mutum digito ostendere do-
mum, & res hereditarias, &
postea stringere brachia ad se,
propter quod intelligimus,
eum velle istas res ad se per-
tinere & esset hoc casu utile,
quod Judex haberet alios te-
stes Consanguineos, & do-
mesticos Muti, licet in actu
non fuerint, qui dicerent, quod
consuetudo Muti hæc esset,
quod talia signa vellet hoc si-
gni-

46 *Cap. III. Parte Essentiali*
gnificare : Ita singulariter &
practice loquitur *Bartolus in l.*
Mutum ff. de acquir. &c. & in
d. L. nutu ff. de LL. 3. & alias
lucratus fui aurum , inquit,
alius de quodam Abbate, qui
catarrho mutus effectus, vole-
bat, imo fecit procuratorium
ad resignandam suam Abba-
tiam, in Curia Romana , se-
cundum meum consilium,
quæ resignatio fuit per sum-
mum Pontificem admissa. Hi-
sce adstipulatur SAMUEL STRI-
HEN *de Jure sensuum C. 5. n. II.*
dicendo: hæc ipsa autem signa
debent esse certa, & in dubita-
ta, & Notarius tenetur ejus-
mo-

modi nutuum & signorum
qualitates exactè notare , &
postea super illis interpretatio-
nem domesticorum, & con-
sanguineorum , talia signa
bene cognita habentium ad-
scribere. Sed Hi posterioris
generis testes potius admini-
culabuntur , quam proba-
bunt.

§. 4.

- (1) *Causa Materialis objectiva.*
- (2) *Q. Utrum pars hereditatis adiri
valeat, nec ne?*
- (3) *L. obstans conciliatur.*
- (4) *Quæst. an repudiatio partis fa-
ciat alteram repudiatam
censeri.*

(1)

48 *Cap. III. Parte Essentiali*

(1) *Causa Materialis ob-
jectiva est tota hereditas delata*
L. 1. L. 2. L. 10. L. 80. pr.
ff. de acquir: vel omitt: L. 7. de
R. J. (2) *Sciendum itaq; par-*
tem hereditatis agnoscere
& partem repudiare heredem
non posse L. 20. C. de Jur. de-
lib. sed una parte agnita, & al-
tera agnita censetur, cum de-
functi persona pro parte re-
praesentari nequeat. Nov: 48.
Eo enim ipso, quo heres par-
tem acceptat, etiam altera pars
ei accrescit, ne partim testatus,
partim vero intestatus dece-
dat. L. 53. ff. de acquir: &c.
praeterea Jus hereditarium est
ali-

in Generalibus absolutà &c. 49

aliquod individuum, proinde pro parte approbari, & pro parte reprobari ob suam individualitatem nequit, quapropter licet heres in aditione expresse protestetur, se nolle alteram partem, tunc aditio neq; pro parte altera subsisteret. L. 148. ff. de R. J. Nulla enim est aditio, si quis adeat hereditatem secus, quam Leges jubent. (3) Sciendum (II.) non obstare L. si ex asse 10. ff. de acquir: &c. quam resolvit Bronchorst in Centur: 3. assert. 36. (4) Non vero è contrario repudiatio partis facit alteram repudiatam censi, ratio est, quia aditio

tio

50 *Cap. III. Parte Essentiali*
tio hereditatis aliquid ponit,
adeoq; incipit incrementum:
Repudiatio vero est privatio,
quæ nihil ponit, & hic incre-
mentum non habet. *Struvius*
§. 35. c. l.

§. 5.

- (1) *De causa formali.*
 - (2) *Cujus duplex instituitur consi-
deratio.*
 - (3) *Suscipitur de propria Forma in
hoc §. tractatio, cum per-
tinentibus requisitis.*
 - (4) *Sola gestio negotiorum heredi-
tationem non obligat ali-
quem ut heredem.*
 - (5) *Requiritur conjunctim & ani-
mus & factum.*
 - (6) *Objectio soluitur.*
- (7)

in Generalibus absolutâ, &c. 51

- (7) *De factis qualificatis remissivè tractatur.*
- (8) *Succedit Forma generica & communis.*
- (9) *Quæstio discutitur de præsumpta scientia testamenti heredum adeuntium.*
- (10) *Requiritur Causa.*
- (11) *Item scientia Status testatoris.*
- (12) *Item modi.*
- (13) *L. obstans resolvitur.*
- (14) *Nota inseritur.*
- (15) *L. obstans exponitur.*
- (16) *Nota alia injicitur.*
- (17) *L. obstans removetur.*
- (18) *Nota de herede erroneo.*

(1) A causa Materiali objectiva deducimur ad causam Formalem. (2) Quæ considerari potest primo in iis, quæ ad constitutionem & substantiam

52 *Cap. III. Parte Essentiali in*
tiam pertinent, uti est intrin-
seca & essentialis. (3) Est vero
hæc iterum vel specifica, &
propria huic speciei, ad quam
requiritur (I.) ut actus ille fiat
cum animi destinatione, aq-
rendæ sibi hereditatis, neq; alio
titulo sit possibilis. (II.) Debet
ita esse comparatus, ut animus
amplectendi hereditatem ap-
pareat, vel ipsâ re & tractatio-
ne rerum hereditariarum, seu
facto necessario, hoc est sim-
pliciter illativo hereditatis adi-
tæ, unde Colligatur *L. 20. §.*
4. ff. de acquir: &c. vel saltem
probabiliter, præsumitur au-
tem ex factis ejusmodi, quæ
quis

quis gerere potest, vel ut alius non heres. [4.] Sciendum ergo [1.] solam negotiorum hereditariorum gestionem non obligare aliquem ut heredem, hinc ait HORTENSIVS *ad Instit. in Comm: ad §. item extraneus* Gestio pro herede continet quidem etiam factum amplius quam aditio, neque quisquam gerit pro herede, nisi aliquid faciendo. *L. labeo §. 9. ff. de V. S.* sed quod facti in heredis gestione inest, id ad hereditatem acquirendam inutile, ac superfluum est; nec eo magis aut minus adstringitur hereditati, qui res hereditarias

D

ge-

gerat, nisi eo consilio gerat,
quod velit heres, de voluntate
vid. Causa efficiens. [5] Scien-
dum [II.] utrumque conjun-
ctim requiri & animum & fa-
ctum, cum hæc res non tam
facti, hoc est solius, quam ani-
mi esse dicatur *in L. 20. pr. L.*
88. ff. de acquir: &c. id quod
Erhardus loco superius citato
declarat: gestionem non esse
solius facti ab animo separati,
quapropter non tam æsti-
manda est ex facto, quam ex
animo, seu non tam quid fa-
ctum, quam quo animo sit fa-
ctum. (6.) Sciendum [III.]
non obstare dictis §. *nostrum*
fin.

fin: Instit. in Verbis quoquo modo. R. Sumitur pro herede gerere in §. generaliter pro quacunq; declaratione voluntatis, sive re, sive Verbis facta, ut etiam includat aditionem, veluti supra ad Homonymiam monitum est, nos vero hic loquimur strictè, & secundum substratam materiam, quatenus Voluntas factò declaratur, adeoq; unico modo. [7] Quælia vero facta sint, & quæ hunc in modum comparata, ex sequenti §. clarius constabit. (8) Nunc vero è re nostra est, ut ad Genericam & communem aliis quoq; speciebus & modis

Formam accedamus, habet
autem sequentia requisita (I.)
ut sciat se illi, à quo delata est
hereditas, esse heredem, id
quod ex verbis §. *fin.* elucescit,
ubi Imperator ait: Dummodo
sciat, eum, in cuius bonis pro
herede gerit &c. se ei heredem
esse, juncta *L. 13. ff. §. 1. L. 16.*
L. 19. L. 21. §. 2. L. 22. L. 87.
ff. de acquir: & omitt. Ratio
quia heres in adeunda heredi-
tate debet esse certus de Jure
suo; Hinc agnatus proximus
justo testamento scriptus he-
res, antequam Tabulæ profer-
rentur cum existimaret inte-
statum Patrem suum mortuum,
quam

quamvis omnia pro Domino fecerit, heres tamen non erit, hoc est hereditatem adiisse & illi se obligasse non videtur: & si quis heres institutus sit, is autem tanquam ab intestato Vocatus adest, aut ex contrario heres non fit. *D. Manzius ad Inst. h. n. 16. §. fin.* (9) Sciendum huc inferendam esse quæstionem à *Fachineo controu. lib. 6. cap. 48.* propositam: utrum heres præsumatur habere notitiam testamenti, postquam hereditati se immiscuit? *Idem* ad idem distinguendo, si clausis tabulis, vel non clausis adestur hereditas, prio-

58 *Cap. III. Parte Essentiali in*
ri casu (10) tam in suis, quam
extraneis ignorantia conten-
torum præsumitur, secus in
posteriori, vid. omnino lau-
datus *Autor*. [10] (II.) ne-
que ignoret *Causam*, videlicet
an ex testamento, vel ut pro-
ximus Cognatus ab intestato
heres sit *pertext d. §. fin: in*
Verbis: dummodo sciat &c.
Testatum intestatumvè obiis-
se &c. *add: L. 22. ff. de a-*
quir: &c. (11) (III.) non ne-
sciat oportet gerens testatoris
statum, seu conditionem,
eumq; inhumanum desiisse.
Cum alias hereditas â dubitan-
te herede neque repudiari, ne-
que

que adiri queat, per text: L. 13.
 §. si quos, L. 19. ff. de acquir.
 ibi qui heredit: adire &c. L.
 27. ff. d. l. in verbis nemi-
 nem &c. nam quæ animi desti-
 natione sunt peragenda, non
 nisi vera & certa scientia profi-
 cisci poterunt L. 76. ff. de R. J.
 [12] (IV.) non sit ignorans
 modi, sub quo sit institutus he-
 res, an pure an sub conditione.
 L. 13. ff. de acquir. ut enim re-
 cte hereditatem adeat, scire
 debet, eam sibi delatam esse,
 itaq; si ignoret, utrum pure, an
 sub conditione sit institutus,
 hereditatem adire non potest.
 L. 13. ff. de acquir: præterea,

D 4

qui

qui ignorat conditionem institutioni insertam extitisse aut impletam esse, adire non potest *L. 32. ff. eod.* itaque si fato quodam & forte fortuna heres paruerit conditioni, sub qua institutus est, non potest adire hereditatem, debet enim certa scientia & deliberatione implere conditionem, hoc animo quod velit conditioni parendo heres effici. *L. 2. L. 21. de condit: & dem: [13.]* Sciendum itaque [I.] non obstare dictis *L. 21. §. fin. de acquir: & L. 34. §. 1. ff. eod.* quarum solutionem vide apud *BRONCHORST Cent: 3. assert.*

39. [14] Sciendum (II.) non posse quoq; hereditatem aliquem adire hac conditione notante BRUNNEMANNO ad L. 51. ff. de acquir: si solvendo sit, quia sub conditione aditio nequit fieri, cum in aditione requiratur certa voluntas. [15] Sciendum [III.] non obstare dictis L. 23. ff. *quæ in fraudem Creditorum*, quia conditio ibi pactum significat, quo cum Creditoribus & Legatariis de minus præstando convenitur, confer: L. 73. in fin. pr. ad L. *falcid: Struvius c. 1. §. 27.* [16] (IV) deniq; scire debet, an ea conditio extiterit, nec ne, sub

D 5

qua

62 *Cap. III. Parte Essentiali*

qua est institutus *L. 32. §. 1. ff. de acquir*: quia pendente conditione nihil potest heres de hereditate statuere, neq; acquiri hereditas ante conditionis impletionem, est enim conditio futurus eventus, in quem dispositio suspenditur, ergo eventu isto deficiente evanescet & institutio. Aliud argumentum est in *L. 1. C. de Instit: & substit*: ubi instituta est filia sub hac conditione: si Anthylli filio nupserit: rescribunt Imp: non prius heredem extitutam, quam paruerit conditioni: alia argumenta vid: ap: *D. Arumæum Exercit. 8. §. 3.* qui ibidem

dem objectionibus satisfacit.
confer & PACIUM Cent. 5,
quæst. 96. [17] Sciendum (I.)
non obstare dictis L. 1. ff. de
Curat. bon. dand. item L. 70.
ff. de acquir: item L. 1. C. de
pact. item L. si sub Conditione,
& L. sequens de bonor: possess:
cont: Tabb: quas iterum com-
ponit Bronchorst d. Cent. asser:
38. (18) Sciendum (II.) de
herede erroneè putante, se sub
conditione esse institutum,
cum pure sit institutus qui er-
ror non obest. L. 34. §. 1. de
acquir:

§. 6.

(1) Forma extrinseca, seu proba-
toria quæ sit? quæritur.

64 Cap. III. Parte Essentiale

- (2) *Hujus Formæ necessitas describitur.*
- (3) *An heres debeat regulariter probare omissionem hereditatis?*
- (4) *De factis agitur præsumtivè probantibus.*
- (5) *Exceptiones à regula superiori traduntur.*
- (6) *Quæstio:*
- (7) *Negativa quoq; venit probanda.*
- 8) *Modus probandi.*
- (9) *Alius.*
- (10) *Facta illativa hereditatis & non illativa à se invicem distincta exhibentur.*

(1) *Juxta intrinsecam & substantialem Formam, non minus agnoscenda venit Extrinseca seu probatoria, quæ veritatem & subsistentiam*
con-

concernit. [2] Necessaria autem hujus formæ consideratio est propterea quandoquidem Creditor in facto se fundat per assertionem, & potius sit Jus negantis, contra quem factum non præsumitur, nisi id probatur, [3] cui proinde [I.] ut alleganti istius necessaria incumbit probatio L. *asseveratio* 10. C. *de non numerata pecun:* L. *actor.* 23. C. *de probat.* [2] quia Creditores non alios possunt convenire quam heredes, ideoq; contra negantes pro herede gessisse, actos probare fundamentum suum debet, tam callidi enim sunt sæpe heredes,
ut

66 *Cap. III. Parte Essentiali*
ut cum à Creditoribus conve-
niuntur, negent se adiisse here-
ditatem sicq; Creditoribus im-
ponunt id ipsum probandi D.
ANDLERUS in Jurisprud: lib. 2.
tit. 5. n. 2. seqq. cujusmodi
præjudicium ratione immix-
tionis [quia idem est, quam ge-
stionis effectus] adducit D.
Christ: Philippus Richter Vo-
lum: 2. consilio 39. hisce ver-
bis: Weillen die hereditatis
aditio & immixtio in facto be-
stehet/ und von deme der solches
asserirt, erwisen werden muß/
auch ohne daß dem Actori ob-
liget fundamentum intentio-
nis darzuthun/und zu probiren/
und

und die Kinder nicht gehalten
wider ihren Willen sich heredi-
tati paternæ zu immiscirn, das
hero auch wann Sie sich dersel-
ben enthalten / die debita pater-
na abzutragen nicht verbun-
den / so folgt hieraus und Euern
abgeführten Rationibus und
Motiven so viel / daß Ihr mit
den Beweis zu verschonen / und
viel mehr Euer Gegentheil / daß
ihr Euch der Väterlichen Erb-
schafft angemasse / wie recht zu-
probieren schuldig / darwieder
Euch Euer Gegen-Beweis /
und andere rechtliche Noth-
turfft nicht unbillich vorbehal-
ten wird V. K. W. Idem quoq;
ex

ex antecedenti ejusd. *Consil.*
38. n. 9. licet advertere, ubi er-
roneam Doctorum nonnullo-
rum opinionem pronuntiat,
dum dicitur: Es ist aber die an-
dere Meynung / daß nemblich
dem Kläger das onus probandi
Filius se immiscuisse heredi-
tati Paternæ zufomme / besser
und von mehrern Rechts- Lehr-
ern beliebt / daher Beflagter
N. weillen er excipirt, daß er
seines Vatters Erb nicht wor-
den/ die Väterliche Schuld zu
zallen nicht ehe mag angehalten
werden/ als wann/ daß er seinen
Vattern geerbt / erwisen etc.
haud alterius quoq; sententiæ
de-

deprehenditur *Reyger in The-
saurio Juris sub verbo Heres*, ubi
ait: Creditores, qui volunt de-
bita hereditaria petere, & se sol-
vere ex isto ab iis debet aditio
allegari; huc insuper spectat,
quod in facto contigisse scri-
bit *D. Andlerus c.l.* quem o-
mnino confer.

(4) Verum dicta haectenus
eum in finem prolata sunt,
quo cognoscamus veluti facta
ab Actore regulariter probari
debeant, sufficit enim scribit
*Carpzovius parte 3. const. 14.
defin. 21.* ex factis aditionem
demonstrari, vel firmiter præ-
sumi, &c. Hinc nostrum in-
ter-

tererit, ut præterea inspiciamus facta, quæ præsumptivè probant cum quilibet gerens actum præsumatur. (1) Suo nomine gerere. Et quidem. (2) Ita ut actus valeat, (3) citra sui aliorumque præjudicium, quare præsumitur Voluntas se pro herede gerendi *d. l. 20. §. 1. de acquir. p. l. 2. C. cod.* quod tamen præsumptum iterum debet allegari *L. si adulterium §. si Pollioni ff. ad l. Jul. de adult.* quia non sufficit solum præsumi. (5) Unde à Regula excipitur: Nisi de affectu contrarium aliunde constet, puta, si vel (1) expressè testatus

tus

tus est, se non pro herede gerere *d.L. 20. §. 1.* de qua protestatione paulo post dicturum sumus; vel si semel aliquis professus sit, se heredem esse nolle, sed hereditatem eam ad alium, puta substitutum, aut legitimum heredem transferre, aut transmittere velle, licet postea servos hereditarios, aut jumenta pauerit aut distraxerit, fundos & ædes locaverit, aut res tempore perituras distraxerit, pro herede sese gerere non videtur *d.L. 20. L. 1. L. 2. C. de repud. vel abstin.* (6) Sciendum: occasione hujus exceptionis quaestio-

stionem agitari apud Jctos:
 An hereditas repudiata intel-
 ligatur, cum quis dixit: se nol-
 le hereditatem adire? de qua
 quæstione consule *Fachinæum*
Controv. lib. 6. Cap. 49. cui pro-
 babilior videtur eorum sen-
 tentia, qui dixerunt hujus-
 modi Verbis repudiationem
 significari. Huic affinis est
 altera c. 6. ab eodem exami-
 nata: An repudiatio in ducatur
 ex eo, quod is, cui delata est,
 verbis futurum tempus signi-
 ficantibus, testetur se nolle
 adire? R. Aff. Vel (2) si errave-
 rit rem alio Jure suam esse pu-
 tans. *d. L. 20. § 87. de ac-*
quir.

quir. &c. add. Brunnemannus ad d.L. 87. Junctō D. Strauchio. de errore in dissert. Jurid. §. 42. vel (3) si veniam distrahendi impetraverit. L. 5. §. I. de Jur. delib. (7) Porro Sciendum, quod si actus exerciti fuerint in rebus hereditariis e. g. si filius forte bona Patris aliquando administraverit, præsumptionem Juris Creditor pro se habet, ex qua, quæ inde resultat, negativam & contrariam probare tenetur, adeoq; contrarium in gerentem rejicitur ab Actore. L. fin. ff. de Jur. dotis, Carpz. part. 3. Constit. 14. defin. 2 I
quod

quod scil. alio quam hereditario titulo talia gesserit. STRUVIUS *Ex. 34. §. 22.* (8) Id quod ex superabundanti etiam probare poterit per litteras (quas pro ducit) non diu post sepulturam defuncti Magistratui à se insinuatas, quibus voluntatam suam de non agnoscenda hereditate declaravit, arg. *L. 95. ff. de acquir. h. L. 6. pr. ad SCt. Trebell.* qui enim in continenti facit publicum Instrumentum de repudiatione non tenetur Creditoribus *Cepolla Caut. 209 in fin.* (9) sciend. insuper, si reus neget, tum negativam docere debet, fortiori

ri-

ribus & contrariis præsumptionibus, se aliud quid egisse. (10) Quo vero facta illativa à minus talibus distinctim & quasi in tabella exhibeam Ducem EYBENIUM *in observ. ad Instit.* juxta alios sequar.

Facta itaq; alia sunt.

┌ Liquida, quæ committuntur Jure vel.

┌ Heredis, eaque vel

┌ Simplicia, & pro herede
gestionem certo inferentia, hæc cum heredem, qua heredem fecisse necessario evincant, aditionem quâ optimè probabunt.

A B C

§.7.

A B C

§. 7. verb. *tanquam heres, &c. Instit. de hered. qual.* Sciendum disquiri à *Fachinæo lib. 6. c. 58.* Utrum, possessionem bonorú agnovisse præsumatur ille, qui possessoriam hereditatis petitionem contra bonorum occupatores instituit. R. aff.

Comparata, similia, nec non affinia hisce quando quid gestum à eo, qui nisi tanquam heres, utiliter aut licitè gerere non potuisset, de quibus factis tenenda est

A B

tum

A B

tum *Regula* : quod in dubio potius id suo jure fecit si potuit, exempla legas in L. 42. §. 2. L. 86. §. 2. ff. de acquir. hered. L. 3. seqq. de his qui à non domino. §. ibi vel vendendo, &c. Inst. de her. qual. L. 1. C. de hered. repud. L. 2. §. 1. ff. hered. idq; jure merito, quilibet enim in dubio quod valeat, non quod pereat & quod Jure permissum, non quod prohibitum, vel turpe egisse præsumitur L. 12. ff. de reb.

A B C

E du

A B C

dubijs L. 109. ff. de LL.
 L. 51. ff. pro hoc, tum ex
 communi hominum
 affectu, quod quilibet
 sibi bene esse malit, quã
 alteri conjectura de-
 sumpta ex L. 4. ff. de
solut. Sciendum hic lo-
 cum sibi Vendicare
 quæstiones apud *Fachi-*
neum Controv. lib. 6. § 2.
 & § 3. extantes (I.) An
 aditio hereditatis ex
 fructuum perceptione
 inducatur? (II) Num-
 quid hereditatis aditio
 seu gestio inducatur ex

A B C habitatione domus pa-
 ter-

A B C ternæ ? Responsiones

legas ibidem iisdem rationibus declaratas, quas hoc modo exponit *Cepolla Caut.* 109. dicens. Advocatus Creditorum sit cautus, ut probet, si potest, qualiter filius testatoris bibit de vino vel comedit de frumento Patris post Mortem ejus, vel aliquos fructus consumsit in Usum vitæ. Quia tunc per istos actus filius non negans hoc, videtur hereditatem adiisse: Undè repudiare non potest, & tenetur Creditoribus.

E 2

Ex

A B

Exceptio: *dictum est in dubio*: Aliud ergo obtinebit, si de alia agentis mente, quamvis Juri contraria, evidenter appareat. *L. 21. pr. ff. de acquir. hered.* apparet autem talis animus contrarius ex eo, si rem, quam distraxit, prius clam subduxit *L. 17. §7. & 8. d. agr. aut veniam distrahēdi impetravit. L. 20. §. 1. ver. servos ibi: aut debeat &c L. 5. C. de Jur. delib.*

A B

Sciendum (I.) disceptari à Doctoribus, quid si quis

A B

quis similes Actus illa-
 tivis hereditatis gessisset
 cum hac tamen pro-
 testatione , quod eos
 non faciat animo ade-
 undi hereditatem , an
 censeatur adita heredi-
 tas? Ad hoc quæsitum
 Respondet *D. Widman-*
nus de Contract. tit. 25.
n. 9. Negativè , cum
 quo conferendus *Hab-*
nus una cum Ludovell
ad Wesenb. per L. 20. §. 1
ff. de acquir. hered. & L.
14. §. 8. ff. de relig. &
sumpt. fun. in quibus

A B

E 3

actus

in
 b-
 a-
 n-
 vi-
 i.
 ed.
 ni-
 co,
 it,
 L.
 ve-
 be-
 er.
 &c
 ta-
 l si
 uis

actus etiam cum aliis
gesti, propter protesta-
tionem adjunctam, a-
ditionem hereditatis
non inducunt, sed pro-
batur potius, in iis acti-
bus, qui à solâ volun-
tate protestantis depen-
dent, conservari Jus
protestantis, & eum
liberari à sinistra inter-
pretatione, add. *Carpz*
part. 1. decisio. 75. n. 9.
(2) Sciendum dictis
obiici: Quod protesta-
tio facta contraria nihil
operetur, ergo non ob-
stante tali protestatio-
ne

A B

ne nihilominus adita
censebitur. R. Ne-
gando Minorem, here-
ditatis enim aditio non
dependet ex facto & ge-
stione similium actu-
um, sed potius ex animi
destinatione *L. 88. ff. de
acquir. hered.* Qui ani-
mus adeundi eo ipso ob
ejusmodi actuum ge-
stionem præsumitur.
Quod si vero præcedat
protestatio, tunc illa
præsumptio animi eli-
ditur, & effectum adi-
tionis non producit,
quotiescunq; enim de

A B

E 4

con-

AB

contraria mente aliunde sufficienter constat, præsumptio extinguitur. Non absimili modo Respondet *Hahnus* & *Ludovell*, quos omnino conjungas, una cum *Fachineo c.l. cap. 55.*

Dominii, Pignoris, Pietatis, Custodiæ &c. Hujus generis autem facta existunt in duplici discrimine: vel enim sunt

Indifferentia, seu æquivoca, quæ quis tam suo, quam alieno Nomine, sive sit, sive non sit he-

AB

res,

AB

res, rectè possit agere,
aut quæ heres vel suo
jure, vel nullo suo jure;
sivè suo, vel alieno no-
mine gerere potest, quã-
vis heres non sit. *Biccus*
ad ff. t. de acquir. hered.
& ex iis animum acqui-
rendæ hereditatis fru-
stra collegeris l. 20. §. 3.
& 4. *ff. de acquir. hered.*
Sic (1.) actus solutionis
debitorum hereditario-
rum est indifferens, qui
etiam à non herede ex
alia causa extra ani-
mum gerendi expediri
potest. Sic quoq; (2.)

AB

E 5

ñ

si quis non quasi heres,
 sed quasi alio jure æs de-
 functi exegerit, & rece-
 perit *L. 20. in fin. pr. in*
verb: si quid quasi non
 heres egit &c. Exempli
 gratia: si uxor certa Bo-
 na ad Maritum attulit,
 & post mortem ejus æs
 hæreditarium Mariti
 exigit, cum hoc non
 quasi heres, sed quasi a-
 lio Jure ad consequenda
 Bona illata fuisse cense-
 atur, petitio hæc & exa-
 ctio etiam aliis Credito-
 ribus competat, nec per
 hoc pro herede se gessis-
 se

AB

se censetur, nudumque
æres illud exigere poterit,
etiã si heres non sit.
Ideoque ait *Berlichius*
part. 3. decis. 331. me-
rito concludendum est,
quod per talem petiti-
onem & exactiõnem æris
hereditarii Mariti de-
functi se pro herede ges-
sisse non censeatur, &
Creditoribus Mariti
non obligetur, maximè
cum hic sit casus indif-
ferens, & tam ad gestio-
nem, quam ad exactio-
nem bonorum illato-
rum detorqueri potest.

E6 Idem

Idem statuit *Hahnus*
ad Wesenb. de aquir:
hered. n. 4. dicens: si
 conjunx defuncto Ma-
 rito sine liberis maneat
 in ejusd: Bonis, eum fu-
 neret, solvat debita, &
 credita exigat, &c. ani-
 mo adeundæ heredita-
 tis non id fecisse cense-
 bitur. His subjungenda
 est Quæstio à *Fachin. eo*
lib. 6. c. 44. indicata:
 An aditio hereditatis in-
 ducatur ex eo, quod In-
 ventarium, heres con-
 fecerit. R. neg: Scien-
 dum his de factis con-
 sta-

AB

stare Regulam: Quod
ex actibus talibus, qui
possint se habere ad adi-
tionem & gestionem
Affirmativè & Negati-
vè, non præsumatur adi-
tio, nec gestio pro here-
de, cum conjectura, quæ
aditionem hereditatis
excludit, seu quæ aliud
quid, quam aditam he-
reditatem præ se fert, sit
præferenda.

Differentia, & quidem ta-
lia, quæ quis suo quidem
nomine, nisi fuerit he-
res, vel alias Dominii,
similivè idoneo titulo

E 7 suf-

A

suffultus, gerere nequeat, vel quod heres in rebus hereditariis gerere potest non solum cum effectu, sed & Jure quamvis heres non sit, sed non suo nomine, nisi sit heres v. g. distrahere res tempore perituras, locare fundos, ædes reficere, familiam alere, pascere pecora, satisfacere Creditoribus hereditariis &c. Atque ex ejusmodi facto præsumitur Animus Volentis acquirere hereditatem, sed cum tituli differentia. An sit.

Dammnosus, hoc casu hereditas non censetur acquisita, cum actus dubius semper ita debeat accipi, ut minus sit damnosus gerenti & plus utilis, quam esse possit. Unde animus alicujus non est se immiscere hereditati, quando prius constitit debita Bonorum æstimatione longè superare. *Besoldus Cons. 26. Part. 1.* Et filius, qui pignoris Jure ob dotem maternam bona patris tenet, vel possidet, immiscuisse se

A B

non

A B

non intelligitur, vigore
 privilegii, quod dicitur
 abstinentiæ, quo inniti-
 tur; quod enim in favo-
 rem alicujus est intro-
 ductum quo adiuvari,
 non decipi volunt Ju-
 ra, id sane ad Læsionem
 non debet inventum
 videri. *L. Filius 21. seqq.*
ff. de acquir. hered. cujus
rei declarationis gratiâ
inservire poterit præ-
judicium â Richtero
Consil. 38. hunc in mo-
dum notatum. Seit
Jhr N. nach Absterben
Euers

A B

A B

Euers Vatters in Seis-
nem Guet verblieben /
dasselbige nicht allein bes-
setzt / Sondern Euch
auch der Fruchtnießung
angemasset; Ob nun wol
dahero von denen Glau-
bigern gemuthmasset
wird / daß Ihr gedacht
Euers Vatters Erb-
worden / deswegen auf
die Bezahlung hart in
Euch gedrungen wird/
da Ihr aber nicht in
Meinung Euch des
Vatters Erbschafft zu-
immisciren / sondern nur

AB

all

A B

allein deswegen Euers
 noch ruckständigē Muts
 ter = theils / des Juris re-
 tentionis Euch zu ges
 brauchen in Gut verblis
 ben weret / auch dasselbig
 vermittels Eydes / damit
 Ihr gestalten Sachen
 nach zuzulassen / erhalten
 wurdet. So möchte euch
 solches zu Schaden und
 Nachtheil nicht gereis
 chen / noch auch die adi-
 tio hereditatis dadurch
 erwisen werdē. V. X. W
 Sic Jus retentionis vi-
 dua quoq; exercere po-
 test in tot & tantis Bo-
 nis,

A B

AB

nis, quæ ad concurren-
tem æstimationem do-
tis, & causam alimento-
rum sufficiunt. *Colerus*
de processu Execut. part.
I. c. 2. n. 224. durante
interim nihil ominus
Jure hypothecæ in uni-
versis. *Gailius n. 2. obs:*
92. n. 12. & 13. Unde
non nisi ad indigentiam
sux necessitatis ex iis a-
limenta habet, eaque si
fore curatorem accipe-
re recuset, finito reten-
tionis Jure rationem
administrationis redde-
re tenetur. *Carpz. part.*

I.

A B

I. *Constit. 28. definit.*

II. *seqq.* Sciendum de-

niq; idem Juris statuen-

dum, si ipsimet possi-

dentes licet heredes, sint

Creditores privilegiati,

inter Creditores enim

notat *Besoldus Consil.*

26. part. 1. qui alioquin

prior & potior est, ille

ratione Juris, quod in

Bonis illis habet, ex con-

tinuatione possessionis,

non actum præjudicia-

lem exercet, sed titulum

legitimum inductum

habet, quo in casu ab o-

neri æris alieni Bono-

rum

A B

AB

rum hereditariorū pos-
fessor talis est immunis.

Utilis, hic Titulus iterum
apparet tñm ex dubio

Communi, adeoque præ-
sumtivo, ubi actus pari-
ratione videtur factus
nomine proprio, non
alieno. L. 4. ff. de solut.

L. 28. ff. Mandati & a-
ditio utiq; præsumitur
§. 7. *Inst. de hered: qual:*
nisi eandem contrariis
elidas, ceu supra dictum.

Sciendum non præter-
eundam esse quæstio-
nem ab *Henonio in di-*
ssput: 10. & 21. & Fa-

chi-

AB

chino lib. 6. cap. 69.
propositam, si heres
non repudiavit, neque
adivit hereditatem, sed
dixit: Credo eam re-
spuendam esse, & mihi
non expedire, an repu-
diata censebitur post la-
psum trium mensium?
R. Negando.

Singulari, e.g. si multa mil-
lia pro defuncto heres
sine protestatione exsol-
verit, quo facto certum
se illius demonstrat here-
redem per L. 2. C. de Jur.
delib. L. parentibus C. de
inoff. testam. L. pro herede

S.

A

§.2. ff. de aditione hereditatis, Communis enim Legum & Doctorum sensus est, quod solutio æris alieni Creditoribus hereditariis facta, præsertim si æs alienum non sit modicum, & hereditas non damnosa, aditionem importet, quia solutio debitorum defuncti ad heredem pertinet, illumque designat, quia alias gravatim homines, atq; repugnanter pro alio solvunt, &c. Et quis credat, reum pro defuncto qui jam multa millia supra portionem
fu-

A

suam in vivis acceperat,
 tot adhuc millia gratis
 fuisse ex soluturum; qua-
 lem probationem im-
 plet, si credita quoq; de-
 functi reus exegerit, & æs
 alienum receperit, sic
 neruose scribit *D. Andle-
 rus in Jurisprudencia lib.
 2. tit. 6. n. 9.*

NON LIQUIDA apparent
 vel per.

NEGLIGENTIAM, & omissio-
 nem extrinsecam, hinc
 quæritur apud FACHINÆ-
 UM an aditio hereditatis
 ex eo inducatur, quod de-
 bita quis non solverit?

vi-

vide quæ c.l. cap. 51. re-
spondeat.

Comissionem intrinsecam ;

Ubi nihil amplius super-
est, quam ut reus si velit,
jurejurando affirmet, sci-
licet quidquid egerit, he-
reditatem adeundi ani-
mo non intentasse, &
tunc standum est illius
juramento, quam senten-
tiam ex antea adducto
præjudicio *Richteri* con-
firmat. *D. Philippi in usua
pract. Instit. de hered.
qual.*

F.

§. 7.

§. 7.

- (1) *Finis & Effectus respectu heredis.*
- (2) *De tempore adeundæ hereditatis, & quamdiu, illud duret? queritur.*
- (3) *Dubia resolvuntur.*

(1) Effectus cum fine accurate traditur ab *Ekoldo ad sit. ff. de acquir. hered. §. 6.* Considerando alium respectu Personæ heredis, alium respectu rei acquisitæ. Illius respectu effectum (1) ponit, quod heres ipso Jure Dominus fiat omnium rerum hereditariorum, licet possessionem nondum

dum habeat. *L. 14. C. de Jur. delib. L. 50. junct. 23. ff. de rei vind. L. 1. ff. de Bonor. possess.*

(2) Effectus est, quod hereditas semel adita per modum gestionis iterum repudiari nequeat. *L. 4. C. de repud. (3)*

Quod semel adita transmittatur, hereditas enim nondum adita non transmittitur regulariter *Lun. C. de Cad. toll. L. 7.*

C. de Jure delib. Casus exceptos videre licet apud eundem.

(2) (4) Effectus est, quod Jus acquirendi vel adeundi hereditatem respectu heredis ignorantis sit perpetuum & 30. annis duret *L. 8. C. de Jure*

104 *Cap. III. Parte Essentiali*
delib. & arg. L. 7. C. de pet. her.
nisi à Judice, Lege, aut testato-
re certum tempus sit defini-
tum, vel abbreviatum. Ra-
tio (1.) quæcunq; enim solo
animo non continentur, & in
mera facultate consistunt, sed
ab aliis quoq; invadi, occupa-
ri, & detineri possunt, ea præ-
scriptione hinc acquiri, isthinc
amitti possunt, atqui heredi-
tatis aditio ita se habet, Er-
go. Ratio (2) si deliberatio-
nis tempus à testatore, vel Ju-
dice non est præstitutum, fa-
cultas adeundi ex Jure Civili
est perpetua, sed hereditas sic
defertur ex Jure quoq; Civili,
er-

ergo idem quod in cæteris
causis communiter obtinet,
Juris obtinet. *D. Tabor. de te-
stam. Princip. oblat. c. 6. §. 16.*
(3) Aditio non est actus per-
manens, sed transiens & mo-
mentaneus. (3) Sciendum
dictis non obstare (I.) quod il-
la sit meræ facultatis, quia non
est in bonis nostris, ideoq; ces-
sat præscriptio. *R.* Facul-
tas adeundi hereditatem Jus
est, & non res facti, *L. 3. C. de
Instit. & Substit.* seu non est res
meræ facultatis, sed etiam Ju-
ris. *L. 7. ff. & L. 8. d. t.* (2)
non obstat, quod aditio here-
ditatis in solo animo consistat,

F 3 nec

106 *Cap. III. Parte Essentiali*
nec ab aliquo possideatur, pro-
inde nec præscribi potest. R.
Nos hic non loquimur de præ-
scriptione propriè dicta, quæ
absq; possessione non contin-
git, sed præscriptione Juris ad-
eundi per longissimi temporis
usum, quæ etiam largo sensu
præscriptio dicitur, & ex sola
negligentia non petentis, aut
non utentis Jure sibi compe-
tente inducta est, arg. L. 1.
C. 11. C. de serv. & ag. Hannius
& Ludovell. ad Wesenb. n. 7.

§ 8.

- (1) *Effectus respectu rei acquisitæ.*
- (2) *Tria genera commodorum, cum
incommodis & oneribus.*
- (3)

(3) *Cur possessio non trans-
eat in heredem de Jure
Civili?*

[4] *Cur de consuetudine?*

(1) Porro rei intuitu effe-
ctus est, quod non tantum
Dominum, sed & reliqua o-
mnia jura & onera transeant
in heredem. (2) Sciendum:
Commoda esse trium gene-
rum : Primum continet ea,
quæ defuncti fuerunt, dum
viveret, veuti rerum heredi-
tariarum omnium ; Jus b. f.
possessoris, & conditionem U-
sucapiendi, Jus Emphi teu-
ticarium, Jus superficiarium.
Secundum Genus commodi

F 4 com-

complectitur ea, quæ post mor-
tem defuncti acquiruntur he-
reditati jacenti; quidquid e-
nim acquireretur Patri fam.
si adhuc viveret, id necesse est
hered. acquiri. Tertium genus
commodi continet ea, quæ a-
ditam hereditatem sequuntur,
ut Jus accrescendi, de hisce tri-
bus generibus commodorum
vid. omnino *Biccjus in Colleg.*
Arg. Enucl. ad tit. ff. d. acquir.
her. §. 14. 16. 17. Incommo-
da sive Onera hereditatis sunt
duo (I.) *Æs alienum*, id est,
quod hereditas debet *L. 8. ff. L.*
acquir. her. quod duplex est,
defuncti scilicet & hereditatis
non-

nondum aditæ ex administra-
tione negotiorum heredita-
rriorum, vel ex funeratione
defuncti. Si plures sint here-
des, nec obligatio dividua,
tenentur omnes in solidum;
sin dividua ut pleræq;, pro por-
tionibus hereditariis, non pro
modo emolumentis, (II.) Le-
gata & Fidei commissa, non
tamen ultrà vires heredita-
rias. (3) excipitur (I.) pos-
sessio *L. 23. ff. de acquir. vel
omitt. poss.* Ratio hujus exce-
ptionis est, quod possessio fit
facti, adeoq; actus naturalis
corporeus, id est apprehensio
ad aquirendam possessionem

F 5 re-

requiritur; Quare si nemo hereditatem possideat, possunt ipsi vocantem & jacentem pro arbitrio & autoritate sua apprehendere & occupare, & tunc fingitur heres fuisse dominus statim à tempore mortis quoad effectum domini. Ratio differentiae (I.) est illa, quia dominium est Juris, adeoq; admittit fictionem & supplementum Juris; Possessio vero in aquirendo plus facti habet, & in natura vult impleri, quæ vero in facto consistunt, in heredem ipso Jure non transeunt, sed facto & appellatione propria opus est,
præ-

Generalibus absolutà &c. III

præprimis autem hic, quia
morte defuncti extincta jam
non Ens est, & nulla prædi-
cata admittit; Nova ergo cre-
anda est *D. Beyer ad Schnobelij*
disp. 16. §. 30, (2) Possessio
longe debilius Jus est in re &
fragilius quam dominium,
facti enim est, ideoq; facilius
amittitur, præcipue morte,
quo desit animus possidendi,
sin vero alius in possessione
existit, tunc debent eam à
possessore legitimè petere,
nempe per hereditatis petiti-
onem, adeoq; quoad possessio-
nem fictio hæc Juris transla-
tiva locum non habet *L. 27.*
ff.

112 Cap. III. Parte Essentiali.

ff. de acquir. & amitt. (4)
Sciendum Consuetudine mul-
tis in locis, Velut in Gallia, I-
talia, Belgio, receptum esse,
referente *Hahnio ad Wesenb.*
de acquir. hered. & c. n. 7. Quin-
imo generali omnium ferè
locorum consuetudine hoc
approbari testatur *Carpz. part.*
3. c. 9. d. 27. n. 6. quod non solú
dominium, sed & possessio
rerum hereditariarum ipso
Jure transeat in heredem, atq;
sic etiam à morte testatoris
censetur heres possidere here-
ditatem, eamq; nullo tempo-
re jacuisse, ideoq; bona nun-
quam fieri possunt primi oc-
cu-

cupantis, dicitque hanc consuetudinem valde utilem esse, quia tunc heres opus non habet agere remedio ullo acquirendæ possessionis, sed uti statim potest remediis conservandæ; Idem notat *Desselius ad Zesium Inst. de hered. qual.* dum dicit. planè possessionem illam à consuetudine heredi attributam maximi esse momenti, cum vigore hujus omne remedium possessorium, atq; imprimis interdicti uti possidetis sive manutenentiæ, intentari possit; Eo vero ipso refellit erroneam illorum sententiam, qui consuetudinariam

am

114 *Cap. III. Parte Essentiali*
am possessionem fundatam
volunt in *L. cum miles 30. qui-*
bis caus. majores &c. Ubi Pau-
lus Jctus ait : Possessionem
defuncti quasi junctam de-
scendere in heredem, & ple-
rumq; nondum hereditate a-
dita compleri, Verum R. illi
perperam eo loco possessio-
nem accipiunt pro rei deten-
tione, quæ in facto consistit,
cum significet usucapionem,
quæ Juris est, & possessionis
effectus, atqui usucapio cæ-
pta à defuncto completur e-
tiam nondum adita heredita-
te, vel nondum apprehensa
possessione rerum hereditaria-
rum

rum. (2) Excipitur Ususfructus, cum sit Jus personalissimum. L. 3. §. *fin.* ff. *quibus modis ususfr.* §. *penult.* *Instit. de usufr.*

§. 9.

- [1] *Heres obligatur per gestionem Creditoribus ex vero contractu, Legatariis, &c. ex quasi.*
- [2] *Legatariis quæ competat actio?*
- [3] *Ratio cur Legatariis teneatur ex quasi contractu?*
- [4] *Ratio cur Creditoribus ex vero.*
- [5] *Dubia remouentur.*
- [6] *Nota subiicitur.*

(1)

(1) Obligatur gestor, pro herede Creditoribus ex vero, legatariis vero, fidei comissariis, & donatariis ex quasi contractu. §. *Inst. de hered. qual.* & §. 5. *Inst. de obligat. quæ quasi ex contractu.* L. 5. §. 2. *de O.* & *A. vid. D. Brockdorff. in Nucleo Pandectarum Ex. 5. §. 30.*

(2) Sciendum (1.) hinc dari actionem legati, vel ex testamento adversus heredem, ut legata solvat. (3) Ratio vero cur ex quasi contractu tantum legatariis obligetur, desumitur ex eo, quod heres cum legatario nullum celebraverit Negotium cum legatum poti-

US

useo invito relinquatur: Imo neq; testator cum legatario contraxit, cum forsan ei ignorantia relictum sit ipsum legatum proinde deficit consensus L. 1. ff. de pact. (4) Sciendum (II.) Creditoribus non necessario ex quasi contractu, sed iisdem contractibus & Actionibus obligari, quibus defunctus erat obstrictus, quia heres cum defuncto pro una eademque Persona computatur, (5) neq; refert (I.) quod heres sit alia Persona distincta realiter a defuncto; R. ob repræsentationem defuncti qualitas obligationis, quâ

quâ defunctus tenebatur, non solet immutari. L. 2. §. 2. ff. de *V. O. ibi.* Non ex Persona defuncti, &c. neq; (II.) Obstat §. 5. *Inst. de hered. qual.* Et inibi ratione adductâ non utitur Imperator ad probandum, quod heres teneatur legatarijs, ex quasi contractu, sed aliâ in verbis *Neq; defuncto, &c.* Ecce dum hoc dicit argumentum ejus non potest applicari Creditoribus nam isti cum defuncto verè & propriè contraxerunt. (III.) Quoq; non obstat opponentium ratio, quod certum sit Creditoribus esse soluenda relictâ,

licta debita, & aliud est esse effectum, aliud de modo loqui, illum esse certum, facile largior; Eundem vero modum, difficulter concedo. (6) Sciendum: si propterea quasi contractus dicendus, quasi cideatur tacite adeundo hereditatem promittere se soluturum omnia, ad quæ defunctus fuit obligatus, tamen non ita est necesse apud Creditores, quam legatarios, non enim apud illos locum habet actio ex testamento, nisi in testamento testator iussisset expresse in testamento solvi, sed dabitur illis eadem ex illo contractu-

120 *Cap. III. Parte Essentiali*
tractu, quo defunctus fuit ob-
strictus *D. Rath in Coll. M. SS.*
Inst.

§. 10.

[I] *Ad contraria quæ pertineant*
in summa recensentur.

(I) Seqvuntur modi dis-
sentanei, repugnant vero im-
mediate heredum gestioni
(I.) Omisio hereditatis, quan-
do heres extraneus nihil agit
L. recusari ff. de acquir. hered.
[II.] Recusatio si contrarium
gestioni actum exerit. *Voët.*
ad Inst. de hered. qual. [3]

Pro-

in Generalibus, &c. 121

Protestatio ex qua Itidem alienus animus à geritione colligitur, [IV.] vis & metus &c. Item simula & ficta gestio, de quibus in causa efficiente, & passim peculiaris tractatio fuit instituta.

CAP.

CAP. IV.

De affinitate &
differentia cum adi-
tione, immix-
tione.

§. I.

[1] *Convenit aditio, immistio
cum pro herede gestione.*

[1.] *Ratione Cause Effi-
cientis certo modo.*

[2] *Objectiva Materialis.*

[3] *Subjectiva sola aditio:*

[4] [5] *Formalis, & quidem
Formae Genericae item extrin-
seca, sola iterum aditio.*

[6]

- [6] *Idem quoq; est harum finis & effectus, à quibus in multis non differt immistio.*
- [7] *Conveniunt deniq; ratione contrariorum in aliquo.*

HActenus dictum est de Natura geritionis pro herede, cum vero ea non modicam affinitatem habeat cum aditione & immistione in specie dicta, operæ pretium erit, instituere qualemcunq; comparisonem inter easdem, puta in quibus conveniant inter se, & in quibus differant; Quo facto statim apparebit, in quibus argumentatio à gestio-

ne

[6]

ne ad aditionem , & immi-
stionem procedat, in quibus
non. Videndum ergo pau-
cis, quomodo sese ad invicem
habeat, ratione [I] Causarum
consentanearum : Efficientes
contra duas constituimus,
Remotam & proximam ;
Quod remotam attinet , una
eademque Efficiens erit Jus
Prætorium , respectu scilicet
habito ad immistionem , &
pro herede gestionem , quæ
duæ species suo modo sunt
Juris Prætorii per tradita *Me-
jeri in Colleg: Argument. §. 4.
de acquir. hered. ibi: immistio
vero est Juris Prætorij , pro
he-*

herede gestio quoq; &c. Proximam, quod concernit, in ea conveniunt tam aditio, quam immistio cum pro herede gestione ratione Voluntatis nullo respectu habito ad facta vel signa &c. (2) (II.) Objectum Materiale, circa quam fuit tota hereditas delata, hinc ratione rei consideratae commune est objectum & aditioni & immistioni, & pro herede gestione, (3) (III) Subjectum praeterea diversum non est in eo, qui se pro herede gerit, & adit, Ubiq; enim extraneus adsit oportet.

(4) IV. Formam non minus

G ge-

genericam ita comparatam
invenio, ut iisdem requisitis
tum aditio, cum pro herede
gestione indigeant. (5) (V)
Nec discrepant aditio & pro
herede gestio ratione formæ
extrinsecæ. (6.) (VI.) non
alius est finis, non alius quoq;
effectus aditionis, & pro he-
rede gestions erit, in plurimis
quoq; convenit immistio. (7)
(VII) Deniq; agnoscunt in
contrarijs nonnullas pares ra-
tiones, veluti (I.) vim & me-
tum (II.) simulationem, (III)
protestationem.

§. 2.

§. 2.

- [1] *Differentia à Causa Efficiente.*
- [2] *Materiali.*
- [3] *Formali.*
- [4] *Effectu.*
- [5] *Nota interponitur.*
- [6] *Differentia à contrariis elicetur.*

(1.) Differt gestio pro herede [I.] respectu causæ Efficientis: Est enim efficiens Jus Civile nimirum respectu aditionis in specie ita appellatæ, pro herede vero gestionis diverso modo conside-

G 2 ran-

randi utrumq; Jus Immistionis autem si consideratur simpliciter, Jus Prætorium (2)(II) Intuitumaterialis causæ subjectivæ, inter suos enim & extraneos heredes, quanta in Jure differentia intercedit? [III.] Ratione formalis, & quidem specificæ aditione aquiritur hereditas animo & voluntate purè declarata, idq; nude per signa, &c. Gestione vero pro herede suscipitur hereditas ipsa re seu factò, immistione vero sui opus habent ad acquirendam hereditatem in actu secundo, vel signis, vel re seu factis, quibus osten-

ostendunt voluntatis declarationem, se hereditatem ipso Jure acquisitam retinere, & actualiter suscipere velle. L. 87. pr. L. 20. § 2. & 4. L. 41 ff. de acquir. hered. in actu vero primo ipso Jure eandem acquirunt. [3.] [IV.] Quod Formam genericam attinet, ea differentiae ratio subest, quod sui in actu primo non tam ignorantes, sed etiam inviti heredes existant. §. *sin. autem* Inst. de hered. qual. L. 26 ff. de R. J. L. 1. §. 3. ff. *siquis omis. caus. Test.* L. *in suis* ff. de suis & legit. hered. Gerentes vero se pro herede cum ani-

mi destinatione , & cum libera facultate, ut pro arbitrio hereditatem delatam acquirant. [4] [V] Habet peculiare effectus suos nuda existentia , puta : quod [I] vel abstinente , vel exheredato suo, valeat substitutio pupillaris. L. 41. 42. de acquir. hered. §. 4. *Inst. de pupill. subst. & tutelæ ratio.* L. 4. ff. de *Testam. Tut.* L. 10. §. 2. *in fin. eod.* (2) Mortuo suo herede antequam abstinuerit seu immiscuerit, transmittat Jus hereditarium, sibi ignoranti etiam acquisitum ad quoscunq; heredes L. un. §. 5. & 13. *C. de cad.*

cad. toll. L. 8. C. de suis & legit.

(3) Immixtio non est propriè adquisitio, sed potius acquisitionis confirmatio, ut postea nequeant abstinere. *Biccus in Colleg. Jurid. argen. Enucleat. ad tit. ff. de acquir. hered. §. 9.* Sciendum (I.) juxta *Desselium ad Zasium* superius allegatum, id interesse inter Immixtionem & aditionem, nempe quod hæc sit ipsa adquisitio, nec enim censetur acquisita hereditas, nisi adita. *L. pretia in pr. ff. ad L. Falcid.* Unde & adire hereditatem dicitur Extraneus heres quasi ad hereditatem

ire, quam nunquam habuit, efficitque aditio heredem dominum hereditatis; Immixtio vero non tam est adquisitio nova hereditatis, quam ante acquisitione ipso Jure per Legem approbatio, & acceptatio; Ex eo ergo quod hereditas suis acquiritur ipso Jure, nec aditione opus sit, sequitur eandem descendentes suis heredibus, non ut acquirendam, sed ut adquisitam, transmitti ad quolibet proximum heredem, dum tamen delata sit, ita, ut ad acquisitionem nihil superfit, quam ut heres declaret Voluntatem adeundi. *L. si quis*

21. §. 20. ff. de acquir. hered.
L. 151. ff. de V. S. Secus obti-
net in extraneis, qui heredi-
tatem sibi delatam non trans-
mittunt, nisi eam adierint.
L. un. §. in Noviss. C. de cad. toll.
& L. quoniam. 7. C. de Jur. delib.
Cum transmitti nequeat,
quod nostrum non est, neque
aquisitum nobis L. 44. & 120.
de R. J. (5) Sciendum (II.)
quod vero ad acquisitionem
spectat, nulla fere inter eos-
dem differentia apparet, ut
neque inter adire hereditatem
& inmiscere se hereditati quic-
quam intersit. Itaque quod
Juris est in suo herede, ut in

G 5 eum

eum continetur Dominium hereditatis, quod penes defunctum fuit, idem fere hodie obtinet in quolibet extraneo, adeo, ut nō solum dominiū, sed etiam possessio rerum hereditariarum continetur, quā de re in antecedentibus satis superq; est Actum. Sciendum (III) Moribus hodiernis inter suos heredes & Extraneos in plerisq; videtur non nisi discrimen esse nominis, ac sui dici possunt omnes illi, qui proximi heredes sunt ab intestato: Reliqui vero, qui nisi instituantur nomen heredis non habent, possunt dici Extrane-

tranei, suntq; omnes heredes
Voluntarij. (6.) (IV.) de-
niq; notanda est differentia
contrariorum. Abstinet suus,
repudiat Extraneus, qui non
adit, signis vel Verbis omittit
& recusat, qui se gerit pro he-
rede. Quibus Commenta-
tionis hujus Theoreticæ
partem finio.

Praxin & Usum
Materiæ quadan-
tenuis ostendit, cum
applicatione ad an-
tecedentem par-
tem Theore-
ticam.

§. I.

(1) *Casus figuratio.*

Quod si frustra omne tem-
pus absumitur in perle-
gendis Imperatorum, Juris
Consultorū Responsis, & Do-
ctorum Glossis, nisi accedat u-
sus

sus quotidiani peritia, ea propter placuit congruo tanquam loco Processum Practico casu illustratum, à summo vero JCto D. Georgio in Nucleo Theoretico Practico ad tit. de acq. hered. Licet mutata figura propositum, apponere, & ex eo, quæ in rem præsentem facere videbuntur compendiosi laboris gratia excerpere: Esto itaq; casus in simili fere talis. (1) Titius moritur, relicto multo ære alieno, comperta ejus morte, creditores actiones suas intendunt contra defuncti uxorem, tanquam contra eam, quæ se pro

herede gessit , à quo tamen Titio filius ab intestato est relictus, ut debita defuncti exsolueret.

§. 2.

Citatio.

Supplicatio pro impetranda Citationem ad horum ergò instantiam à Magistratu præfigitur terminus, quo ut Creditores & Rea compareant, citantur.

§. 3.

Libelli oblatio.

In Termino Creditores offerunt libellos suos, & producant documenta, petentes, ut à Rea recognoscantur.

§. 4.

§. 4.

Exceptio.

Rea vero opponit exceptionem Intentionis ac facti, negans scilicet se defuncti heredem esse factam, ne dum fieri potuisse, hinc etiam non tenetur α alienum exsolvere.

§. 5.

Replicatio.

Creditores autem replicando dicunt (1) uxorem si filius abstineat, nullusq; inter agnatos & cognatos adsit, olim; hodie vero una cum liberis jure conjunctionis matrimonialis ab intestato succedere *vid. tit. ff. unde vir & uxor,*
ad

adeoq; præsumi etiam heredem esse factam, hinc eidem incumbere probare contrarium arg. *L.22. de præsumpt.*

(2) Imo Ream se pro herede gessisse, id quod notorium est, (I) Ex possessione bonorum (II) exactione nominum, & transactione, hinc omittendi licentia amplius non datur. §. 6.

Duplicatio.

Rea duplicando r. ad (I) ut ut eo modo ad bonorum possessionem à prætore ventur conjuges, non tamen ex hoc præsumitur aditio hereditatis, quæ est facti, sed debet potius ab actore tanquam

quam affirmante probari. R.
Ad (2) in genere non conti-
nuo fieri aditione hereditatis
per actus allegatos, sed tunc
demum si constat, quem a-
nimo aquirendi hereditarium
quid gessisse L. 20. pr. ff. de ac-
quir. heredit. hoc vero in Ca-
su, animus ex necessario fa-
cto, seu illativo hereditatis
simpliciter colligi nunquam
poterit, utpotè cum alio titulo
sint gesta. R. In specie, quod
(1) possessionem attinet, Bo-
na conjugis defuncti nunquã
fuisse possessa veluti ab herede,
sed prævio judiciali In-
ventario, & jure ipso
ta-

tacitæ hypothecæ vel etiam retentionis ideo non temere, ob titulum legitimum præsumi posse, quod se pro herede gesserit. Sed cum creditrix sit, ut custos omnia curet L.9. pr.ff. de rebus auth. Jud. possessionum præsumtio ergo talis per allegationem & probationem alterius tituli, quo quis possidet, eliditur. Hinc non valet consequentia. Possidet bona hereditaria, E. est heres defuncti, Non enim sola possessio, sed Animus insuper heredem facit. L.gerit. 88. L.20.ff. de acquir. heredit. Neq; (2) Exactio nominum
il-

illico infert gestionem pro herede, sed potius exactiorem bonorum illatorum, veluti in superioribus monitum c. 3. §. 6. Præterea non officit judicialis transactio inita cum debitoribus non ignorantibus illis, quorum interest, præsertim, quæ ob indigentiam alimenterum necessaria fuit; Sciendum Marito alias mortuo de jure vidua relicta ab heredibus ejus (NB. hoc vero in Casu ubi heres deficit ab ipsa hereditate, quæ defuncti Personam interea repræsentat) intrà Annum luctus alenda est, *L. penult. ut in poss. legat.* ibiq;
Glos-

Glossa, donec eidem dos in re-
 bus mobilibus illata restitua-
 tur. *L.un. §.7. V.ex actio C. de
 rei ux. Act.* Quam tamen
 ante Annum à die soluti Ma-
 trimonij repetere non licet d.
L.un §.7. Hinc ei interea con-
 cessum est propria Autoritate
 absq; Judicis licentia in domo
 manere, quam ipsa cum Viro
 inhabitasset, etiam jure fami-
 liaritatis, etsi alio jure non
 uteretur.

F I N I S.

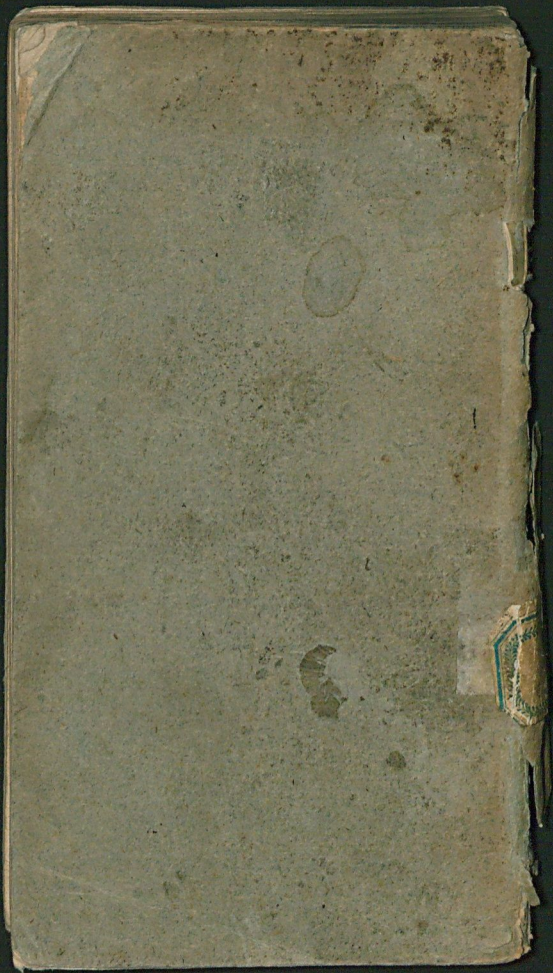
e-
a-
le
n
a-
d.
a-
ce
o
o
i-

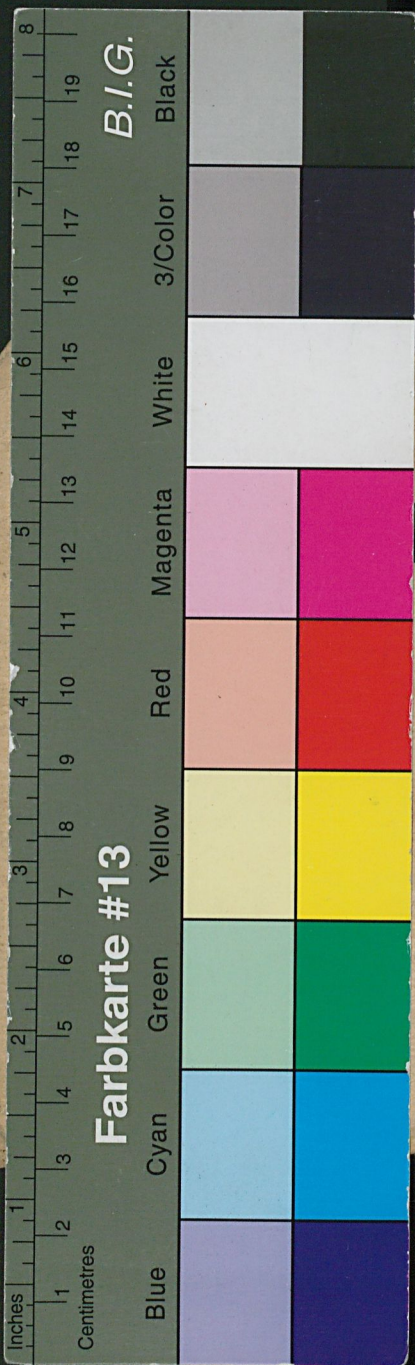

Mug IV B 80

X 2617329

2

TRACTATUS
THEORETICO-PRACTICUS,
JURIS PRIVATI,
de
Pro herede Gestione.
Von Vermischung in
die Erbschaft.

Consulentis cujusdam gratiâ,
Pro publicâ Justitiæ defensione
conscriptus,
contra

*Sinceram Jurisprudentiam por-
tentosis Assertionibus ineptè Practican-
tem, nihilq; Agentem, nisi in litibus qua-
rendi improbum lucrum, non verò
Sacro Sanctam Justitiam.*

A
JOH. FERDINANDO BEHAMB, J.U.D.
Inclytorumq; STATUUM superioris
Austriæ Professore Institutionum Im-
perialium Juris publico.

RATISPONE,
Typis Pauli Dalnsteyneri, An. 1674.